

สรุปรายงาน การสัมมนาทางวิชาการ ขับเคลื่อนสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร สู่ความเข้มแข็งผ่านการถอด บทเรียนรอนายทะเบียนสหกรณ์

คำนำ

สรุปรายงานการสัมมนาทางวิชาการขับเคลื่อนสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรสู่ความเข้มแข็งผ่านการถอดบทเรียนรอนายทะเบียนสหกรณ์ เพื่อรับทราบแนวทางการขับเคลื่อนสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรสู่ความเข้มแข็ง ในปี พ.ศ. 2569 การขับเคลื่อนภารกิจหลักและนโยบายสำคัญของกรมส่งเสริมสหกรณ์ โดย นายวิศิษฐ์ ศรีสุวรรณ อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์ เพื่อเป้าหมาย คือ การส่งเสริม พัฒนา และกำกับดูแลสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรให้มีความเข้มแข็ง ยั่งยืน และเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจและคุณภาพชีวิตของสมาชิก ภายใต้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและนวัตกรรม “ตลาดนำ นวัตกรรมเสริม”

สำนักพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยีการสหกรณ์ ได้จัดทำสรุปรายงานการสัมมนาทางวิชาการขับเคลื่อนสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรสู่ความเข้มแข็งผ่านการถอดบทเรียนรอนายทะเบียนสหกรณ์ (ครบรอบ 53 ปี) ประจำปี 2568 เพื่อการปฏิบัติงานมุ่งผลสัมฤทธิ์ของกรมส่งเสริมสหกรณ์ สอดคล้องกับนโยบายรัฐบาลภายใต้แผนพัฒนาการสหกรณ์ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2566 – 2570) สู่การปฏิบัติต่อไป

คณะผู้จัดทำ
กันยายน 2568

บทสรุปผู้บริหาร

รายงานการสัมมนาทางวิชาการขับเคลื่อนสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรสู่ความเข้มแข็งผ่านการถอดบทเรียน ร่องรอยทะเบียนสหกรณ์ (ครบรอบ 53 ปี) วัตถุประสงค์ เพื่อเพิ่มทักษะความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน ที่เกี่ยวข้องให้แก่ผู้ปฏิบัติหน้าที่ร่องรอยทะเบียนสหกรณ์และการปฏิบัติหน้าที่ในฐานะนายทะเบียนสหกรณ์ ถ่ายทอดประสบการณ์การปฏิบัติงาน (ถอดบทเรียน) ของผู้ปฏิบัติหน้าที่ร่องรอยทะเบียนสหกรณ์ และเพิ่ม ศักยภาพข้าราชการในการขับเคลื่อนงานส่งเสริมสหกรณ์สู่ความเข้มแข็ง และร่วมกันกำหนดแนวทางการขับเคลื่อน สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรให้มีความเข้มแข็งในเชิงประจักษ์ สำนักพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยีการสหกรณ์ ตระหนักถึงความสำคัญของการจัดโครงการดังกล่าวจึงได้เปิดโอกาสให้มีการสัมมนาทางวิชาการที่มีความสำคัญต่อ ข้าราชการกรมส่งเสริมสหกรณ์ทั้งในส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค เพื่อรับทราบแนวทางการปฏิบัติงานและ การขับเคลื่อนงานตามนโยบายของรัฐบาล พ.ศ. 2569 ของกรมส่งเสริมสหกรณ์ที่จะเกิดขึ้นในปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 สรุปสาระสำคัญ ดังนี้

1. พิธีเปิดการสัมมนาทางวิชาการขับเคลื่อนสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรสู่ความเข้มแข็งผ่านการถอดบทเรียนนายทะเบียนสหกรณ์ (ครบรอบ 53 ปี) โดย นายวิศิษฐ์ ศรีสุวรรณ์ อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์

ภารกิจหลักและนโยบายสำคัญของกรมส่งเสริมสหกรณ์ บทบาทในการส่งเสริม พัฒนา และกำกับดูแล สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรให้มีความเข้มแข็ง ยั่งยืน และเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจและคุณภาพชีวิต ของสมาชิก ภายใต้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและนวัตกรรม “ตลาดนำ นวัตกรรมเสริม” ประเด็นหลักและ แนวคิดที่สำคัญ ประกอบด้วย 1. อำนาจหน้าที่พื้นฐานตามกฎหมาย กรมส่งเสริมสหกรณ์มีหน้าที่ตามพระราชบัญญัติ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง 2. การพัฒนาองค์ความรู้และเพิ่มศักยภาพสหกรณ์ 3. การขับเคลื่อนภายใต้ปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง 4. การใช้นวัตกรรม “ตลาดนำ นวัตกรรมเสริม” เป็นกลยุทธ์สำคัญในการยกระดับขีดความสามารถ ในการแข่งขันและเพิ่มมูลค่าสินค้า 5. ใช้นวัตกรรม “ตลาดนำ นวัตกรรมเสริม” ยกระดับด้วยระบบเกษตรอัจฉริยะ (Smart Agriculture) และเทคโนโลยีแม่นยำ (Precision Agriculture) 6. การแก้ไขปัญหาหนี้สินและฟื้นฟูสหกรณ์ ที่ขาดทุน 7. การเติมเต็มที่ดินทำกินและพัฒนาอาชีพในพื้นที่ คทช. 8. โครงการเด่นตามนโยบายเร่งด่วน

2. เวทีเสวนาทางวิชาการ หัวข้อ “การส่งเสริมและการกำกับ” เพื่อขับเคลื่อนสหกรณ์สู่ความเข้มแข็ง โดยนายสันธาน สีสา รองอธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์ นางกัญจนา ภัทรวนาคุปต์ ผู้เชี่ยวชาญด้านพัฒนา การสหกรณ์ และ นายธนรัฐ โคจรานนท์ ผู้อำนวยการกองพัฒนาสหกรณ์ด้านการเงินและร้านค้า

2.1 นายสันธาน สีสา รองอธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์ ซึ่งมีภูมิลำเนาเป็นเกษตรกรและมีบทบาทสำคัญใน การพัฒนาสหกรณ์โคนมท่าหลวง และการแก้ไขปัญหาสหกรณ์เครดิตยูเนียนคลองจั่น ได้เน้นย้ำถึง ความสำคัญของ การศึกษาข้อมูลอย่างถ่องแท้ ก่อนการปฏิบัติงาน โดยเฉพาะสำหรับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์รุ่นใหม่

นอกจากนี้ ท่านยังให้ความสำคัญกับการ ไม่เกี่ยงงาน และ ทำงานอย่างเต็มที่ เพื่อให้เกิดความ เชี่ยวชาญจนสามารถทำงานแทนกันได้ ท่านยังกล่าวถึงความจำเป็นที่ผู้ดำรงตำแหน่งร่องรอยทะเบียนสหกรณ์ต้อง มีความกล้าตัดสินใจ โดยยึดหลักกฎหมายและใช้ดุลยพินิจอย่างถูกต้อง

ท่านเชื่อว่า ความอดทนและความสามารถในการแสดงผลงาน จะเป็นปัจจัยสำคัญที่นำไปสู่ความก้าวหน้าในอาชีพ พร้อมทั้งฝากคติประจำใจคือ "ซื่อสัตย์ สุจริต คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลัก" และย้ำว่าเมื่อเผชิญปัญหาต้องกล้าเผชิญหน้าและแก้ไข ไม่ใช่หลีกเลี่ยง โดยเชื่อว่าความซื่อสัตย์จะเป็นเกราะป้องกันและนำมาซึ่งความสำเร็จในที่สุด

2.2 นางกัญญา ภัทรวนาคุปต์ ผู้เชี่ยวชาญด้านพัฒนาการสหกรณ์ ซึ่งมีประสบการณ์ทั้งงานส่งเสริมและงานบริหาร ได้เน้นย้ำถึงหลักการทำงานว่า หากพบเรื่องที่ไม่รู้ต้อง ยอมรับและศึกษาข้อมูลอย่างถี่ถ้วน เพื่อให้คำแนะนำที่ถูกต้องและเหมาะสม

นอกจากนี้ ท่านยังมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาระบบการทำงานของกรมฯ และริเริ่มมาตรการแก้ไขปัญหานี้ค้างชำระของสหกรณ์ โดยมีข้อคิดสำคัญที่ท่านเน้นย้ำคือ การ แก้ไขปัญหาขาดทุนสะสมของสหกรณ์อย่างรวดเร็ว เพื่อป้องกันไม่ให้อาญหนี้ลุกลามจนถึงขั้นต้องชำระบัญชีเลิกสหกรณ์ ในฐานะนักส่งเสริมสหกรณ์ ควรให้ความช่วยเหลืออย่างเต็มที่ก่อนจะใช้วิธีสุดท้ายนี้

เพื่อเป็นประโยชน์แก่เจ้าหน้าที่รุ่นใหม่ ทีมผู้เชี่ยวชาญจึงได้จัดทำ คู่มือแนวทางแก้ปัญหาขาดทุนสะสมของสหกรณ์ ซึ่งสามารถดาวน์โหลดได้จากเว็บไซต์กองพัฒนาการเงินและร้านค้า กรมส่งเสริมสหกรณ์ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการทำงาน.

2.3 นายธนรัฐ โคจรานนท์ ผู้อำนวยการกองพัฒนาสหกรณ์ด้านการเงินและร้านค้า เน้นย้ำว่าการทำงานควรเป็นไปตาม ความถนัด ของตนเอง และต้องยึดมั่นในหลักการที่ถูกต้อง โดยไม่ยอมให้ใครมาบังคับให้ทำในสิ่งผิด ท่านระลึกอยู่เสมอว่าการทำงานในตำแหน่งนี้คือการทำงานเพื่อ ประชาชนและสมาชิกสหกรณ์เป็นหลัก และเมื่อเกิดปัญหาความเดือดร้อนต้องรีบเข้าไปช่วยเหลือทันที

สำหรับเจ้าหน้าที่นักส่งเสริมสหกรณ์ ท่านแนะนำให้ยึด พระราชบัญญัติสหกรณ์เป็นหลัก ในการทำงาน และใช้อำนาจนายทะเบียนอย่างถูกต้องเหมาะสม นอกจากนี้ยังเตือนให้ระมัดระวังเรื่อง การลงทุนของสหกรณ์ เพราะเป็นเงินของสมาชิก หากเกิดปัญหาจะส่งผลกระทบในวงกว้าง

ท่านยังกล่าวว่าการทำงานคือการ เรียนรู้จากรุ่นพี่หรือหัวหน้า ควรนำสิ่งดี ๆ ที่ได้เรียนรู้มาปรับใช้เป็นแนวทางในการทำงาน เพื่อให้เกิดความก้าวหน้าในอาชีพในที่สุด.

3. การดำเนินคดีแพ่ง / อาญาที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานและการดำเนินธุรกิจสหกรณ์ โดยนางสาวเบญจพร วัชรวุฒิชัย อัยการประจำจังหวัดสำนักงานอัยการสูงสุด

ความแตกต่างระหว่าง คดีวินัย คดีแพ่ง และคดีอาญา โดยเน้นที่คดีอาญาซึ่งมีโทษร้ายแรงและดำเนินการโดยพนักงานอัยการ สหกรณ์ในส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจถือเป็นการจัดสวัสดิการของรัฐ ดังนั้นการปฏิบัติหน้าที่ในสหกรณ์จึงเป็นการ ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วย ทำให้เจ้าหน้าที่อาจถูกดำเนินคดีในความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการได้ เช่น การยกยอกทรัพย์สินหรือการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ นอกจากนี้ยังอธิบายถึง ทฤษฎีสามเหลี่ยมแห่งการทุจริต (แรงกดดัน โอกาส และการหาเหตุผล) เพื่อใช้ในการวางแผนสืบสวนสอบสวน โดยแบ่ง แผนประทุษกรรม (รูปแบบการกระทำผิด) เป็น 3 ส่วนหลักคือ เป้าประสงค์ (เช่น ยกยอก ฉ้อโกง) วิธีการ (เช่น ปลอมเอกสาร) และ เทคนิค (เช่น ใช้คอมพิวเตอร์) ซึ่งกฎหมายที่เกี่ยวข้องครอบคลุมถึงประมวลกฎหมายอาญา พ.ร.บ. คอมพิวเตอร์ และ พ.ร.ก. อาชญากรรมทางเทคโนโลยี พ.ศ. 2566 ในส่วนของการดำเนินคดี ผู้ฟ้องต้องพิจารณา อายุความ ทั้งทางอาญาและร้องทุกข์ โดยต้องระวังว่าการรับสภาพนี้ทางแพ่งไม่ทำให้อายุความอาญาสะดุดหยุดลง และต้องแยกความแตกต่างระหว่างความผิดต่อส่วนตัวกับความผิดต่อแผ่นดิน ส่วนพยานหลักฐาน

จะต้องได้มาโดยชอบและมีความน่าเชื่อถือ โดยศาลจะใช้ดุลพินิจพิจารณาจากพยานหลักฐานทั้งหมดอย่างรอบคอบ รวมถึงพยานหลักฐานอิเล็กทรอนิกส์ที่สามารถใช้ในการดำเนินคดีได้ แนวทางการสืบสวนสอบสวนเน้นการรวบรวมพยานหลักฐาน ให้ครบถ้วนเพื่อพิสูจน์องค์ประกอบความผิด พฤติการณ์ทุจริต และความเสียหายที่เกิดขึ้นกับสหกรณ์ รวมถึงการใช้หลักการพิสูจน์ตัวตนทางคอมพิวเตอร์เพื่อเชื่อมโยงผู้ต้องหากับการกระทำผิดได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. การวางแผนทางการเงินเพื่อความมั่นคงในอาชีพราชการก่อนและหลังเกษียณ โดย วิทยากรจาก บริษัท FIN INFINITY ดร. เมธี จันทวิมล

การวางแผนการเงินเพื่อการเกษียณควรเริ่มตั้งแต่ช่วงวัยทำงาน โดยเฉพาะช่วงอายุ 36-60 ปี เพื่อสร้างความมั่นคงด้านการเงิน และ ความมั่นคงหลังเกษียณ ซึ่งต้องพิจารณารายได้ สวัสดิการ และค่าใช้จ่าย สิ่งสำคัญที่ต้องเตรียมพร้อมคือ เงินออม โดยเฉพาะเงินออมเพื่อการเกษียณที่ต้องคำนึงถึง เงินเพื่อ ในอนาคต การประมาณการเงินที่ต้องมี ณ วันเกษียณจึงเป็นสิ่งสำคัญ เช่น หากมีค่าใช้จ่าย 30,000 บาท/เดือน อาจต้องเตรียมเงินสูงถึง 9.69 ล้านบาท ณ วันเกษียณ และต้องมีการลงทุนอย่างสม่ำเสมอเพื่อบรรลุเป้าหมาย หลังเกษียณ แหล่งรายได้จะมาจากสวัสดิการภาครัฐ กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ และรายได้จากทรัพย์สิน การจัดการเงินต้องเผชิญกับ 4 ความท้าทาย ได้แก่ ค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพที่สูงขึ้น ความเสี่ยงจากอายุยืนยาวเกินไป และความเสี่ยงจากลำดับผลตอบแทนที่ไม่เป็นไปตามคาด กลยุทธ์ที่แนะนำคือ 3 Bucket Strategy (แบ่งเงินเป็น 3 ถังตามระยะเวลาการใช้) การถอนเงินอย่างเป็นระบบ การหารายได้เสริม และการใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีอย่างเต็มที่ 9 แผนปฏิบัติการ ที่ควรทำคือ การทบทวนแหล่งรายได้ รายจ่าย ทรัพย์สิน หนี้สิน และพอร์ตประกัน เพื่อให้แน่ใจว่าการเกษียณจะเป็นไปอย่างราบรื่นและมีความสุข

5. การเตรียมการจัดซื้อจัดจ้าง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 โดย วิทยากรจาก กองคลัง กรมส่งเสริมสหกรณ์

หน่วยงานสามารถเริ่มเตรียมการจัดซื้อจัดจ้างได้ทันทีในขั้นตอนภายใน เช่น การกำหนดรายละเอียดพัสดุและขอบเขตงาน (TOR) แม้ว่าร่าง พ.ร.บ. งบประมาณฯ ยังไม่ผ่านการพิจารณา เมื่อได้รับความเห็นชอบวงเงินแล้ว สามารถดำเนินการประกาศแผนงานและหาตัวผู้ขายได้ แต่ต้องระบุงบเงินในเอกสารเชิญชวนว่าการลงนามสัญญาจะเกิดขึ้นได้ต่อเมื่อ พ.ร.บ. มีผลบังคับใช้แล้วเท่านั้น การบันทึกข้อมูลในระบบ e-GP สามารถทำได้เมื่อได้รับความเห็นชอบวงเงิน โดยไม่ต้องระบุรหัสงบประมาณในตอนแรก แต่ต้องเพิ่มข้อมูลให้ครบถ้วนก่อนลงนามสัญญา ส่วนงานเช่าหรือจ้างเหมาที่ต้องทำต่อเนื่อง สามารถดำเนินการจัดหาล่วงหน้าได้ในลักษณะการจ้างต่อเนื่องได้ การจัดทำ TOR ต้องชัดเจน โปร่งใส และ ไม่เจาะจงยี่ห้อหรือผู้ขาย เพื่อส่งเสริมการแข่งขันที่เป็นธรรม ควรคำนึงถึงความคุ้มค่าและความคุ้มค่าของโครงการด้วย สำหรับงบประมาณปี 2569 ส่วนใหญ่ต้องเบิกจ่ายและก่อหนี้ให้แล้วเสร็จภายใน ไตรมาสที่ 1 (ธันวาคม 2568) นอกจากนี้ยังมีการตรวจสอบพัสดุประจำปีตามระเบียบฯ และคำเตือนที่สำคัญคือหากไม่สามารถเบิกจ่ายเงินงบประมาณปี พ.ศ. 2568 ได้ทันภายในวันที่ 30 กันยายน 2568 เงินนั้นจะ พับไป.

6. พิธีประกาศเกียรติคุณผู้เกษียณอายุราชการ

การจัดงานประกาศเกียรติคุณผู้เกษียณอายุราชการของกรมส่งเสริมสหกรณ์ ประจำปี 2568 เป็นการแสดงความขอบคุณข้าราชการ และลูกจ้างประจำทุกท่านที่เกษียณอายุราชการในวันที่ 30 กันยายน 2568 และถือเป็นวันแห่งการประกาศเกียรติคุณ คุณงามความดีที่ได้ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต อดทน อุทิศตน และเสียสละ ฝ่าฟันอุปสรรค และปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในช่วงเวลาของการรับราชการ ได้มีการถ่ายทอดความรู้ วิธีการทำงาน สิ่งดีงามในการครองตน ครองคน และครองงานให้แก่ผู้ที่อยู่เบื้องหลัง ได้เรียนรู้ และยึดถือเป็นแบบอย่างในการทำงาน ซึ่งทุกท่านผ่านพ้นอุปสรรค และปัญหาต่างๆ มาด้วยความวิริยะ ความทุ่มเท กำลังความคิดในการแก้ปัญหา จึงทำให้การปฏิบัติหน้าที่ราชการบรรลุความสำเร็จ ก่อให้เกิดคุณประโยชน์โดยรวมแก่กรมส่งเสริมสหกรณ์ ขบวนการสหกรณ์ สมาชิกสหกรณ์ สังคม และประเทศชาติ

ในการนี้ สำนักพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยีการสหกรณ์ หวังว่า การรายงานผลการสัมมนาทางวิชาการเนื่องในโอกาสวันคล้ายวันสถาปนากรมส่งเสริมสหกรณ์ (ครบรอบ 53 ปี) ประจำปี 2568 จะเป็นประโยชน์แก่ข้าราชการกรมส่งเสริมสหกรณ์ เพื่อรับทราบแนวทางการปฏิบัติงาน การขับเคลื่อนงานตามนโยบายของรัฐบาล เพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตให้กับสมาชิกสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร ตามภารกิจของกรมส่งเสริมสหกรณ์ในการส่งเสริม สนับสนุน แนะนำ กำกับ และดูแลระบบสหกรณ์ของประเทศไทย ภายใต้วิสัยทัศน์ “เป็นองค์กรที่ส่งเสริมสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรด้วยนวัตกรรมและหลักธรรมาภิบาล เพื่อสร้างความเข้มแข็งและเติบโตอย่างยั่งยืน” ต่อไปในอนาคต

คณะผู้จัดทำ
กันยายน 2568

สารบัญ

1. พิธีเปิดการสัมมนาและบรรยายพิเศษ	2
2. เวทีเสนาทางวิชาการ “การส่งเสริมและการกำกับ” เพื่อขับเคลื่อนสหกรณ์สู่ความเข้มแข็ง	4
3. การดำเนินคดีแพ่ง / อาญาที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานและ การดำเนินธุรกิจสหกรณ์	7
4. การวางแผนทางการเงินเพื่อความมั่นคงในอาชีพราชการ	13
5. การเตรียมการจัดซื้อจัดจ้าง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569	18
6. พิธีประกาศเกียรติคุณผู้เกษียณอายุราชการ	22
7. การประเมินผลโครงการสัมมนาทางวิชาการ	28

สรุปรายงาน
การสัมมนาทางวิชาการขับเคลื่อนสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร
สู่ความเข้มแข็งผ่านการถอดบทเรียนรอนายทะเบียนสหกรณ์ (ครบรอบ 53 ปี)
ระหว่างวันที่ 3 - 5 กันยายน 2568
ณ โรงแรมแกรนด์ พาลาสโซ่ พัทยา จังหวัดชลบุรี

การสัมมนาทางวิชาการขับเคลื่อนสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรสู่ความเข้มแข็งผ่านการถอดบทเรียนรอนายทะเบียนสหกรณ์ (ครบรอบ 53 ปี) ระหว่างวันที่ 3 - 5 กันยายน 2568 ณ โรงแรมแกรนด์ พาลาสโซ่ พัทยา จังหวัดชลบุรี ผู้เข้าสัมมนา ประกอบด้วย ข้าราชการ ลูกจ้าง และพนักงานราชการ จากส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค ของกรมส่งเสริมสหกรณ์ วิทยากร ผู้สังเกตการณ์ และเจ้าหน้าที่ จำนวน 630 คน สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

กรมส่งเสริมสหกรณ์ ถือเป็นหน่วยงานสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จัดตั้งขึ้นเมื่อปี 2515 มีอำนาจหน้าที่ในการส่งเสริม สนับสนุน แนะนำ กำกับ และดูแลระบบสหกรณ์ของประเทศไทย ภายใต้วิสัยทัศน์ “เป็นองค์กรที่ส่งเสริมสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรด้วยนวัตกรรมและหลักธรรมาภิบาล เพื่อสร้างความเข้มแข็งและเติบโตอย่างยั่งยืน” ปัจจุบันมีสหกรณ์ที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแล 7 ประเภท แบ่งเป็นสหกรณ์ในภาคการเกษตร 3,785 แห่ง และสหกรณ์นอกภาคการเกษตร 3,628 แห่ง รวม 7,413 แห่งทั่วประเทศ และมีกลุ่มเกษตรกรที่อยู่ในการกำกับดูแลกว่า 3,834 แห่ง มีสมาชิกรวมกว่า 11 ล้านราย มีปริมาณธุรกิจรวมกว่า 2.7 ล้านล้านบาท

1.

พิธีเปิดและบรรยายพิเศษแนวทางการขับเคลื่อนสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรสู่ความเข้มแข็งในปี พ.ศ. 2569

โดย นายวิศิษฐ์ ศรีสุวรรณ อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์
วันที่ 3 กันยายน 2568

นายวิศิษฐ์ ศรีสุวรรณ อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์ ประธานในพิธีเปิดการสัมมนา การสัมมนาทางวิชาการ ขับเคลื่อนสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรสู่ความเข้มแข็งผ่านการถอดบทเรียนรองนายทะเบียนสหกรณ์ (ครบรอบ 53 ปี) โดยมี นายประวัติ แดงบรรจง นายสันทาน สีสา นายมนัส เทพรักษ รองอธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์ คณะผู้บริหารกรมส่งเสริมสหกรณ์ ข้าราชการ และบุคลากรกรมส่งเสริมสหกรณ์ ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค เข้าร่วมสัมมนา ณ โรงแรมแกรนด์ พาลาสโซ่ พัทยา จังหวัดชลบุรี

ภารกิจหลักและนโยบายสำคัญของกรมส่งเสริมสหกรณ์ โดยเน้นย้ำถึงบทบาทในการส่งเสริม พัฒนา และ กำกับดูแลสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรให้มีความเข้มแข็ง ยั่งยืน และเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจและ คุณภาพชีวิตของสมาชิก ภายใต้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและนวัตกรรม “ตลาดนำ นวัตกรรมเสริม”

ประเด็นหลักและแนวคิดที่สำคัญ ประกอบด้วย

1. อำนาจหน้าที่พื้นฐานตามกฎหมาย กรมส่งเสริมสหกรณ์มีหน้าที่ตามพระราชบัญญัติและกฎหมาย ที่เกี่ยวข้อง โดยมีบทบาทสำคัญ ดังนี้

- ส่งเสริม สนับสนุน แนะนำ กำกับดูแล และรับจดทะเบียนสหกรณ์ ครอบคลุมทั้งนิคมสหกรณ์และ กฎหมายสหกรณ์
- พัฒนาระบบ สร้างองค์ความรู้ และคุ้มครองระบบสหกรณ์ เพื่อให้ระบบสหกรณ์มีความมั่นคงและ เป็นประโยชน์ต่อสมาชิก
- ถ่ายทอดอุดมการณ์ หลักการ และ วิธีการสหกรณ์ให้กับบุคลากรสหกรณ์ กลุ่มเกษตรกร และ ประชาชนทั่วไป เพื่อสร้างความเข้าใจและเข้าร่วมใน ขบวนการสหกรณ์

2. การพัฒนาองค์ความรู้และเพิ่มศักยภาพ สหกรณ์ กรมฯ มุ่งเน้นการยกระดับความรู้และขีด ความสามารถของสหกรณ์ โดยสนับสนุนด้าน เงินทุน ข้อมูลสารสนเทศ เทคโนโลยี และทรัพยากรต่างๆ เพื่อให้ สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรสามารถดำเนินงานได้อย่างมี ประสิทธิภาพและเหมาะสม

3. การขับเคลื่อนภายใต้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง กรมส่งเสริมสหกรณ์ "น้อมนำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง มาใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร เพื่อให้เกิดความยั่งยืน มีเหตุผล และดูแลสมาชิกอย่างแท้จริง" โดยมีเป้าหมายในการผลักดันให้สหกรณ์ภาคการเกษตรเป็นผู้ประกอบการชุมชนเชิงธุรกิจ ที่ครบวงจร: เพื่อสร้างรายได้และความมั่นคงให้กับสมาชิก

4. การใช้นวัตกรรม “ตลาดนำ นวัตกรรมเสริม” เป็นกลยุทธ์สำคัญในการยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันและเพิ่มมูลค่าสินค้า

- ยกระดับด้วยระบบเกษตรอัจฉริยะ (Smart Agriculture) และเทคโนโลยีเกษตรแม่นยำ (Precision Agriculture): เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต

- ส่งเสริมร้านค้าสหกรณ์ให้ขายสินค้าโดยตรงผ่านช่องทางออนไลน์ พร้อมขยายช่องทางการตลาดอย่างต่อเนื่อง: เพื่อเข้าถึงผู้บริโภคได้กว้างขึ้น

- สร้างรายได้-อาชีพให้สมาชิก และทำกำไร มีเป้าหมาย "ทำให้สหกรณ์กลับมาทำกำไรไม่ต่ำกว่า 25% และเพิ่มสหกรณ์เข้มแข็งขึ้น 1-2 อย่างน้อย 2%

5. ใช้นวัตกรรม “ตลาดนำ นวัตกรรมเสริม” ผลักดันให้สหกรณ์ภาคการเกษตรเป็นผู้ประกอบการ ชุมชนเชิงธุรกิจที่ครบวงจร ยกระดับด้วยระบบเกษตรอัจฉริยะ (Smart Agriculture) และเทคโนโลยีแม่นยำ (Precision Agriculture) ส่งเสริมร้านค้าสหกรณ์ให้ขายสินค้าโดยตรง ผ่านช่องทางออนไลน์ พร้อมขยายช่องทางการตลาดอย่างต่อเนื่อง

6. การแก้ไขปัญหาหนี้สินและฟื้นฟูสหกรณ์ที่ขาดทุน กรมฯ ตั้งเป้าหมาย "ลด NPL (หนี้เสีย) ไม่ต่ำกว่า 25%" เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงทางการเงินให้กับสหกรณ์และสมาชิก

7. การเติมเต็มที่ดินทำกินและพัฒนาอาชีพในพื้นที่ คทช. กรมฯ ทำหน้าที่เป็นเลขานุการคณะอนุกรรมการ ส่งเสริมอาชีพ ภายใต้นโยบายกระจายที่ดินในพื้นที่ คทช. โดยส่งเสริมให้เกษตรกรรวมกลุ่มประเภทสหกรณ์หรือ วิสาหกิจชุมชน: เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและสาธารณูปโภคพื้นฐาน เช่น ถนน ระบบน้ำ ไฟฟ้า

8. โครงการเด่นตามนโยบายเร่งด่วน

- ส่งเสริม “ซูเปอร์มาร์เก็ตสหกรณ์”: ให้เป็นศูนย์จำหน่ายสินค้าจากสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร เช่น ข้าว นม ไข่ ผลผลิตแปรรูป

- สนับสนุนการปลูกพืชปลอดภัยตามมาตรฐาน GAP, GMP พร้อมแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้า เพื่อยกระดับมาตรฐานสินค้าและเพิ่มรายได้

- ดึงลูกหลานเกษตรกรกลับบ้านเพื่อร่วมอาชีพ: เพื่อส่งเสริมอาชีพในท้องถิ่นและแก้ไขปัญหาการ ย้ายถิ่นฐาน

2.

เวทีเสวนาทางวิชาการ หัวข้อ “การส่งเสริมและการกำกับ” เพื่อขับเคลื่อนสหกรณ์สู่ความเข้มแข็ง

โดย นายสันทาน สีสา รองอธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์
นางกัญญา ภัทรวนาคุปต์ ผู้เชี่ยวชาญด้านพัฒนาการสหกรณ์
นายธนรัฐ โคจรานนท์ ผู้อำนวยการกองพัฒนาสหกรณ์ด้านการเงินและร้านค้า
วันที่ 3 กันยายน 2568

2.1 นายสันทาน สีสา รองอธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์

นายสันทาน สีสา ตำแหน่งรองอธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์ จากประสบการณ์ 40 ปีของการทำงานด้านการส่งเสริมและพัฒนาสหกรณ์และงานสนับสนุนด้านงานบริหารงานในกรมส่งเสริมสหกรณ์ ผู้ที่มีประสบการณ์การทำงานและช่วยแก้ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในสหกรณ์มาอย่างมากมาย จากชีวิตลูกหลานเกษตรกรจากจังหวัดลพบุรี มีความมุ่งมั่นอยากทำงานราชการจึงสอบบรรจุเข้ารับราชการที่กรมส่งเสริมสหกรณ์ตั้งแต่แรกเริ่มโดยศึกษาจบจากสถาบันการศึกษาด้านสหกรณ์และมีสหกรณ์อำเภอเป็นครูด้านการสหกรณ์และมีโอกาสได้ไปตรวจงานด้านการบัญชีของสหกรณ์ที่รับผิดชอบทำให้ได้รับประสบการณ์มากมายด้านการบัญชีสหกรณ์ ประกอบกับองค์ความรู้ที่ได้จากการเรียนในสถาบันสหกรณ์ และได้ประสบการณ์จากการส่งเสริมงานด้านสหกรณ์ มีโอกาสได้ก่อตั้งสหกรณ์โคนมท่าหลวง จำกัด จ.ลพบุรี ส่งเสริมอาชีพให้สมาชิกสหกรณ์จนประสบความสำเร็จโดยการนำความรู้ต่างๆ ที่ได้ไปใช้ประโยชน์โดยยึดหลักการอุดมการณ์สหกรณ์เป็นหลัก และเป็นผู้ที่มีส่วนเข้ามาแก้ปัญหาสหกรณ์เครดิตยูเนียนคลองจั่น จำกัด โดยได้รับความไว้วางใจจากผู้บริหารของกรมส่งเสริมสหกรณ์ให้เข้ามาแก้ปัญหาจนทำให้สหกรณ์มีสถานการณ์ดีขึ้นและอยู่ระหว่างการเยียวยาให้แก่สมาชิกสหกรณ์และท่านได้ฝากถึงน้อง ๆ นักส่งเสริมสหกรณ์ถึงเรื่องการทำงานหากต้องการส่งเสริมเรื่องอะไรในสหกรณ์ต้องศึกษาและเรียนรู้เรื่องนั้น ๆ อย่างถ่องแท้ก่อนไปส่งเสริมและการทำงานอย่าเกียจงานและทำงานให้เต็มที่ สามารถทำงานแทนกันได้ มีการมอบหมายงานสอนงานหากคนหนึ่งไม่อยู่ในตำแหน่งนั้นคนอื่น ๆ ก็สามารถทำงานแทนได้หาก เมื่อผู้บังคับบัญชาเห็นผลงานมั่นใจเชื่อใจใครที่สามารถทำงานให้ได้ ผู้บริหารหรือผู้บังคับบัญชาก็จะสนับสนุนให้เรามีความเจริญเติบโตต่อไป ส่วนรองนายทะเบียนสหกรณ์ให้ยึดถือตัวบทกฎหมายเป็นหลักและกล้าตัดสินใจหากใช้อำนาจอย่างถูกต้อง ตามตัวบทกฎหมายและไม่ละเลยการใช้อำนาจเมื่อจำเป็นก็ไม่ต้องกลัวอะไรทำในสิ่งที่ถูกต้อง ถึงแม้จะเกษียณไปแล้วก็ไม่ต้องกลัวที่จะมีปัญหาตามมา

ภายหลัง ให้ทุกท่านที่กำลังจะเติบโตต่อไปในอนาคตตั้งใจทำงานแสดงผลงานให้ผู้บังคับบัญชาเห็นถึงความสามารถ อดทนรอให้ได้ และสักวันหนึ่งเราก็จะสมหวังใช้โอกาสในการพรีเซ็นต์ตัวเองแสดงผลงานซึ่งตอนนี้กรมส่งเสริม สหกรณ์ก็มีกระบวนการในการสรรหาบุคคลที่บริสุทธิ์ยุติธรรมเปิดโอกาสให้ทุกคนที่มีคุณสมบัติพร้อมในการพิสูจน์ ตัวเอง และฝากคติประจำใจไว้ให้กับน้อง ๆ กรมส่งเสริมสหกรณ์ว่า หากงานมีปัญหาต้องกล้าชนกล้าแก้ปัญหาไม่ใช่ หนีปัญหา และ “ซื่อสัตย์ สุจริต คำนึงถึงประโยชน์ส่วนร่วมเป็นหลัก” ความซื่อสัตย์จะเป็นเกราะกำบังพวกเรา มี ลูกน้องและเพื่อนร่วมงานเป็นแรงขับเคลื่อนมีส่วนช่วยให้งานประสบความสำเร็จและผู้บังคับบัญชาก็จะสนับสนุน ให้เราทุกคนเจริญก้าวหน้าต่อไป

2.2 นางกัญญา ภัทรนาคุปต์ ผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาการสหกรณ์

นางกัญญา ภัทรนาคุปต์ ตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาการสหกรณ์ กองพัฒนาระบบสนับสนุนการ สหกรณ์ จากประสบการณ์กว่า 35 ปีของการทำงานด้านการส่งเสริมและพัฒนาสหกรณ์และงานสนับสนุนด้านงาน บริหารงานในกรมส่งเสริมสหกรณ์ โดยเริ่มจากการทำงานที่กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ซึ่งตรงกับการเรียนที่จบมา ทางด้านบัญชี และต่อมาจึงโอนย้ายมาอยู่กรมส่งเสริมสหกรณ์ ที่สำนักงานสหกรณ์อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัด สมุทรสาคร เป็นนักวิชาการสหกรณ์เพื่อส่งเสริมงานด้านสหกรณ์อย่างเต็มตัวซึ่งมีประสบการณ์ในการส่งเสริม สหกรณ์และพบปัญหามากมาย ท่านได้ให้เทคนิคว่าหากปัญหาเรื่องใดที่เราไม่สามารถตอบได้หรือไม่เคยมี ประสบการณ์ในเรื่องนั้น เราก็ต้องขอเวลาสหกรณ์ในการไปทำการบ้านศึกษาหาข้อมูลและหาคำตอบที่ถูกต้องเพื่อ ไปแนะนำส่งเสริมอย่างถูกต้องต่อไป ต่อมาท่านได้เข้ามาสู่งานด้านการฝึกอบรมพัฒนาบุคลากรที่สำนักพัฒนา และถ่ายทอดเทคโนโลยีการสหกรณ์และได้จัดทำหลักสูตรต่างๆ ที่เกี่ยวเนื่องต่อการพัฒนาบุคลากรสหกรณ์และ บุคลากรกรมส่งเสริมสหกรณ์และพัฒนาทั้งกระบวนการของสหกรณ์เช่นโครงการเบ็ดเสร็จ ซึ่งเป็นโครงการที่

สามารถช่วยในการวางแผนพัฒนาสหกรณ์และ สะท้อนถึงปัญหาของสมาชิกสหกรณ์จากราก ฐานมาถึงฝ่ายบริหารของสหกรณ์เพื่อช่วย แก้ปัญหาให้แก่สมาชิกในสหกรณ์ได้อย่างแท้จริง และมีโอกาสทำงานด้านการบริหารเงินทุนของ กองทุนพัฒนาสหกรณ์และได้มีโอกาสช่วยเหลือ สหกรณ์ที่ขาดเงินทุนในการบริหารจัดการ สหกรณ์และได้กำหนดนโยบายมาตรการในการ ช่วยเหลือสหกรณ์ที่ประสบปัญหาต่าง ๆ ด้าน เงินทุนไม่ว่าจะเป็นกองทุนสงเคราะห์ กองทุน รวมต่าง ๆ ที่มีหนี้ค้ำของกองทุนพัฒนาสหกรณ์ประมาณ 2,000 ล้านบาท และท่านได้ช่วยแก้ปัญหาในการจัด โครงการแก้หนี้ค้ำชำระของสมาชิกเน้นให้สหกรณ์ปล่อยกู้ให้ตรงวัตถุประสงค์และมีความระมัดระวังมากขึ้น และ ท่านผู้เชี่ยวชาญท่านเน้นให้แก้ปัญหาการขาดทุนสะสมของสหกรณ์ให้ได้ก่อนสหกรณ์จึงจะมีแนวทางการพัฒนา สหกรณ์ไปสู่ความเข้มแข็งได้ซึ่งหากพบว่าสหกรณ์เริ่มเกิดปัญหาการขาดทุนก็ต้องรีบช่วยหาแนวทางป้องกันและ แก้ไขอย่างรวดเร็วไม่ปล่อยให้สหกรณ์ขาดทุนสะสมเป็นจำนวนมาก หากในสหกรณ์ที่เกิดปัญหาจนถึงขั้นชำระ บัญชีเพื่อเลิกสหกรณ์ ในฐานะนักส่งเสริมสหกรณ์ ควรหาแนวทางช่วยเหลือแก้ปัญหาช่วยสหกรณ์ให้ถึงที่สุดก่อน

หากสหกรณ์ไม่สามารถแก้ปัญหาได้จริงๆ จึงค่อยใช้วิธีสุดท้ายที่จะชำระบัญชีและเลิกสหกรณ์ซึ่งก็ไม่มีใครอยากให้ เป็นเช่นนั้น ทีมผู้เชี่ยวชาญของกรมส่งเสริมสหกรณ์จึงได้จัดทำคู่มือแนวทางในการดำเนินการแก้ปัญหาขาดทุน สะสมของสหกรณ์ ซึ่งสามารถดาวน์โหลดที่เว็บไซต์ของกองพัฒนาการเงินและร้านค้า กรมส่งเสริมสหกรณ์ เพื่อเป็น ประโยชน์แก่น้อง ๆ นักส่งเสริมสหกรณ์รุ่นหลังใช้เป็นแนวทางในการแก้ปัญหาของสหกรณ์ต่อไป

2.3 นายธนรัฐ โคจรานนท์ ผู้อำนวยการกองพัฒนาสหกรณ์ด้านการเงินและร้านค้า

นายธนรัฐ โคจรานนท์ ผู้อำนวยการกองพัฒนาสหกรณ์ด้านการเงินและร้านค้า จากประสบการณ์กว่า 39 ปีของการทำงานด้านการส่งเสริมและพัฒนาสหกรณ์และงานสนับสนุนด้านงานบริหารงานในกรมส่งเสริมสหกรณ์ จากเซลล์ขายของและงานบริการ ผ่านประสบการณ์ชีวิตมากมายทั้งสมหวังและผิดหวัง มีหนี้สินติดตัวขอบเทียว เต๋ร จินมาสู่เส้นทางการรับราชการ เริ่มจากโรงเรียนการสหกรณ์จนเรียนจบเป็นนักเรียนสถาบันฯ บรรจุครั้งแรกที่ สำนักงานสหกรณ์กรุงเทพมหานคร จากยุคเริ่มแรกในการดูแลส่งเสริมสหกรณ์เกษตรเพียงไม่กี่สหกรณ์จนกระทั่ง ต้องดูแลส่งเสริมสหกรณ์ทั้งในภาคและนอกภาค โดยมีสหกรณ์อำเภอเป็นหัวหน้าหน่วยงานมีเจ้าหน้าที่บรรจุใหม่ เป็นผู้ช่วย การรายงานผลงานต่างๆ เป็นแบบใช้ รายงานเป็นกระดาษตามแบบฟอร์มจนมาถึงยุค ปัจจุบันที่ใช้ระบบโปรแกรมคอมพิวเตอร์มีระบบ ฐานข้อมูลที่สมบูรณ์แบบมีข้อมูลครบถ้วน และมี ระบบอีออฟชั่นเป็นระบบใหม่ที่เขาเข้ามาในการทำงาน และมียุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดเพื่อพัฒนาในระดับ จังหวัดเป็นแบบบูรณาการช่วยให้การส่งเสริมสหกรณ์ และระบบฐานข้อมูลรวดเร็วและครบถ้วนมากขึ้น ท่านได้ให้ข้อคิดว่าการทำงานส่งเสริมสหกรณ์ต้องมึ ความเป็นตัวของตัวเองอย่าให้ใครมาบังคับทำในสิ่งที่ ผิดทำงานตามความถนัดตามความสามารถของ ตนเอง ให้ความช่วยเหลือกับทุกคนจึงมีเพื่อนฝูงพี่น้องในกรมส่งเสริมสหกรณ์และส่วนราชการต่างๆ เป็นพันธมิตร ให้ความช่วยเหลือ เราต้องระลึกเสมอว่าเรามีเงินเดือนจากภาษีประชาชนเราต้องทำงานเพื่อรับใช้ประชาชนและ สหกรณ์เพื่อช่วยแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากทุกข์ของชาวบ้านของสมาชิกสหกรณ์ หากเกิดปัญหาสมาชิกเดือดร้อนเรา ต้องรีบช่วยเขาแก้ปัญหาอย่าช้าแม้แต่วันเดียวหาวิธีทางช่วยเช่นแนะนำให้ไปศึกษาที่ศูนย์ดำรงธรรมแต่ต้องระบุให้ ชัดเจนว่าให้เขาช่วยเหลือเรื่องอะไรของหน่วยงานไหนที่เกี่ยวข้องเพื่อป้องกันการเข้าใจผิดและมีปัญหาอื่น ๆ ตามมา ในอนาคต เรานักส่งเสริมสหกรณ์ต้องยึดถือ พรบ.สหกรณ์เป็นหลักและใช้อำนาจนายทะเบียนให้ถูกต้องเหมาะสม และอยากให้ช่วยแนะนำในการที่สหกรณ์นำเงินไปลงทุนกับสถาบันการเงินต่าง ๆ ให้มีความระมัดระวังมาก ๆ เพราะเป็นเงินของสมาชิก หากเกิดปัญหาขึ้นมาสหกรณ์และสมาชิกจะเดือดร้อนมากและเกิดปัญหาต่าง ๆ ตามมา อีกมากมาย การทำงานในกรมส่งเสริมสหกรณ์เป็นการเรียนรู้สิ่งดีๆ ของรุ่นพี่หรือหัวหน้าของเราเป็นตัวอย่าง นำสิ่งดี ๆ มาปรับใช้ให้เหมาะกับงานของเราสิ่งไม่ดีที่เราเห็นเราก็ไม่ควรลอกเลียนแบบและทุกคนจะเจริญก้าวหน้า ในการทำงานตลอดไป

3.

การดำเนินคดีแพ่ง / อาญาที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานและ การดำเนินธุรกิจสหกรณ์

โดย นางสาวเบญจพร วัชรวุฒิชัย อัยการประจำจังหวัดสำนักงานอัยการสูงสุด
4 กันยายน 2568

1. ภาพรวมกระบวนการยุติธรรม

ความผิด และความรับผิดชอบ ตามกฎหมาย
ความแตกต่างระหว่างคดีวินัย, คดีแพ่ง, คดีอาญา

- คดีวินัย มีโทษทางวินัย เช่น ภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน ลดขั้นเงินเดือน ปลดออก ไล่ออก
- คดีแพ่ง: เน้นความรับผิดชอบทางแพ่ง เพื่อเรียกร้องให้กระทำการ หยุดกระทำการ ส่งมอบทรัพย์สิน ชดเชยค่าสินไหมทดแทน หรือริบทรัพย์สินทางแพ่ง
- คดีอาญา: มีโทษทางอาญา 5 สถาน ตามประมวลกฎหมายอาญา ได้แก่ ประหารชีวิต จำคุก กักขัง ปรับ และริบทรัพย์สิน

กระบวนการยุติธรรมทางอาญา ประกอบด้วย การสืบสวน สอบสวน ฟ้องคดี สืบพยาน และพิพากษา โดยมีพนักงานอัยการเป็นผู้ดำเนินการ

2. คดีทุจริตในองค์กรและสถานะเจ้าหน้าที่สหกรณ์

รูปแบบผู้กระทำความผิด อาจเป็นกรรมการ ผู้จัดการ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ทั้งในสหกรณ์ทั่วไปและสหกรณ์ในส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจ

สถานะเจ้าหน้าที่สหกรณ์ หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร 0708.6/285 ลงวันที่ 26 มกราคม 2544 ระบุว่า "การดำเนินการของสหกรณ์ออมทรัพย์ถือว่าการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการตามกฎหมายเฉพาะ คือ กฎหมายว่าด้วยสหกรณ์ และข้าราชการหรือลูกจ้างที่ปฏิบัติงานของสหกรณ์ถือเป็นการปฏิบัติราชการตามที่กำหนดไว้ในระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการ พ.ศ. 2530 (ปัจจุบันคือ พ.ศ. 2547)"

ข้อหาหรือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (เรื่องเสร็จที่ 322/2549) ยืนยันว่าการจัดตั้งสหกรณ์ออมทรัพย์ เพื่อช่วยเหลือข้าราชการเป็นการจัดสวัสดิการข้าราชการ และการปฏิบัติงานเป็นกรรมการของสหกรณ์ออมทรัพย์ "ย่อมเป็นการปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วย"

- สิ่งที่ต้องคำนึงในการรวบรวมพยานหลักฐานสำหรับคดีอาญา
- เข้าใจแผนประทุษกรรมและองค์ประกอบความผิดของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
 - คำนึงถึงเงื่อนไขในการดำเนินคดี
 - ระมัดระวังข้อต้องห้ามในการรับฟังพยานหลักฐาน
- เครื่องมือช่วยในการทำงาน เครื่องมือค้นหากฎหมายและคำพิพากษาศาลฎีกา

3. ลักษณะความผิดการทุจริตทางการเงินและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ทฤษฎีสามเหลี่ยมแห่งการทุจริต (The Fraud Triangle by Donald Cressey) ประกอบด้วย แรงกดดัน (Pressure) โอกาส (Opportunity) และการหาเหตุผลเข้าข้างตัวเอง (Rationalization) ใช้ปรับใช้ในการวางแผนทางสืบสวนสอบสวน (แผนประทุษกรรม) และการสืบพยาน

แผนประทุษกรรม รูปแบบการประกอบอาชญากรรม วิธีการ ความเสียหาย ฐานความผิด เหตุอันแรงจูงใจ วันเวลา และหลักฐานต่าง ๆ รวมถึงใช้กำหนดแนวทางการดำเนินคดี

แผนประทุษกรรมเกี่ยวกับการทุจริต – ความผิดทางอาญา แบ่งเป็น 3 ส่วนหลัก ได้แก่ เป้าประสงค์ (ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน เช่น ยักยอก ลักทรัพย์ ฉ้อโกง, เรียกรับประโยชน์ แสวงหาประโยชน์มิชอบ), วิธีการ (ปลอมเอกสาร ลงบัญชี/ข้อความเท็จ ทำลายเอกสาร ใช้ดุลพินิจโดยทุจริต ไม่ดำเนินการ รับแล้วไม่ส่งมอบ) และเทคนิค (เข้าถึงระบบ/ข้อมูลคอมพิวเตอร์โดยมิชอบ แก้ไขข้อมูลคอมพิวเตอร์ นำเข้าข้อมูลคอมพิวเตอร์อันเป็นเท็จ)

- กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับความผิดทุจริตในองค์กร "สหกรณ์" ประมวลกฎหมายอาญา (ป.อ.) ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน ลักทรัพย์ (ม.334, ม.335(11) กรณีของนายจ้าง) ฉ้อโกง (ม.341) ยักยอก (ม.352, ม.354 – ผู้มีอาชีพหรือธุรกิจอันเป็นที่ไว้วางใจของประชาชน) ความผิดฐานจัดการทรัพย์สินของผู้อื่นโดยทุจริต (ม.353)

- ความผิดเกี่ยวกับการปลอมและการแปลง: เอกสาร (ม.264, ม.265, ม.266) บัตรอิเล็กทรอนิกส์ (ม.269/5, ม.269/7 – โทษหนักขึ้น)

ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ (ม.147-166) เช่น เบียดบังทรัพย์สิน (ม.147) เรียกรับประโยชน์โดยมิชอบ (ม.149) ใช้ดุลพินิจโดยทุจริต (ม.151) จ่ายทรัพย์สินเกินควร (ม.153) ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ/ทุจริต (ม.157) ปลอมเอกสารโดยอาศัยหน้าที่ (ม.161)

พ.ร.บ. ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2551 (ที่แก้ไขเพิ่มเติม) ครอบคลุมกรณีการกระทำต่อหรือใช้ระบบคอมพิวเตอร์ในการกระทำความผิด เช่น การเข้าถึงโดยมิชอบ (ม.5, ม.7), การทำให้เสียหาย/ทำลาย/แก้ไขข้อมูล (ม.9) การรบกวนการทำงาน (ม.10) การส่งข้อมูลปลอม (ม.11) การนำเข้าข้อมูลอันเป็นเท็จ (ม.14)

พ.ร.ก. มาตรการป้องกันและปราบปราม
อาชญากรรมทางเทคโนโลยี พ.ศ. 2566 (ฉบับที่ 1 และ 2)
กำหนดนิยามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี มาตรการป้องกัน
การร้องทุกข์ การสอบสวน การดำเนินคดี และความรับผิด
ทางแพ่งที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการจัดการกับ "บัญชีม้า" และ
การคืนเงินแก่ผู้เสียหาย มีผลบังคับใช้ 13 เมษายน 2568
สำหรับฉบับที่ 2

4. ความรับผิดทางแพ่งต่อเงินของสมาชิกสหกรณ์

สัญญาฝากทรัพย์และความรับผิดทางแพ่ง ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ป.พ.พ.) มาตรา 659

- ถ้าฝากเปล่า ผู้รับฝากต้องใช้ความระมัดระวังเหมือนเคยประพฤติในกิจการของตนเอง
- ถ้ามีบำเหน็จ ผู้รับฝากต้องใช้ความระมัดระวังและใช้ฝีมือเหมือนวิญญูชนจะพึงประพฤติ
- ถ้าผู้รับฝากเป็นผู้มีวิชาชีพเฉพาะกิจการค้าขายหรืออาชีพอื่น ต้องใช้ความระมัดระวังและฝีมือเท่าที่เป็นธรรมดาและสมควรจะต้องใช้ในกิจการนั้น

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 6233/2564 กรณีธนาคารพาณิชย์เป็นผู้รับฝากเงินและให้บริการออนไลน์ ถือเป็น "ผู้มีวิชาชีพเฉพาะกิจการค้าขายหรืออาชีพอื่น" ที่ต้องใช้ความระมัดระวังเป็นพิเศษ ศาลวินิจฉัยว่าการโอนเงินผิดปกติหลายครั้งในช่วงเวลาเดียวกันย่อมเป็นพฤติกรรมที่ธนาคารควรทราบและมีมาตรการป้องกันที่เหมาะสม การแจ้งเตือนลูกค้าอย่างเดียวยังไม่เพียงพอต่อการป้องกันการทุจริต อย่างไรก็ตาม โจทก์ก็มีส่วนทำให้เกิดความเสียหายด้วยการกรอกข้อมูลส่วนตัวในเว็บไซต์ปลอม ศาลจึงให้จำเลยรับผิดชอบใช้เงิน 550,000 บาท (จาก 1,099,999 บาท) เนื่องจาก "มีส่วนทำให้เกิดความเสียหายในคดีนี้ไม่ยิ่งหย่อนกว่ากัน"

5. แนวทางการดำเนินคดี

แนวทางการดำเนินคดี สิ่งที่ต้องพิจารณาและเงื่อนไข

การตั้งเค้าโครงรูปคดี พิจารณาองค์ประกอบภายนอก (S+V+O แผนประทุษกรรม วันเวลา สถานที่เกิดเหตุ) และองค์ประกอบภายใน (เจตนาธรรมดา เจตนาพิเศษ "โดยทุจริต" "โดยมิชอบ") รวมถึงปัจจัยที่ต้องพิจารณา เช่น อายุความ บทบรรณาธิ อำนาจสอบสวน อำนาจฟ้อง อำนาจศาล

โครงสร้างความรับผิดทางอาญา ต้องมีการกระทำที่กฎหมายบัญญัติเป็นความผิด มีความสัมพันธ์ระหว่างการกระทำและผล ครอบงำองค์ประกอบภายในที่กฎหมายต้องการ และไม่มีข้อต่อสู้ความรับผิด (เช่น ความยินยอม)

- อายุความในคดีอาญา อายุความทั่วไป (ป.อ. ม.95) กำหนดตามอัตราโทษ (เช่น 20 ปี สำหรับประหารชีวิต/จำคุกตลอดชีวิต/จำคุก 20 ปี, 15 ปี สำหรับจำคุกกว่า 7 ปีแต่ไม่ถึง 20 ปี, 10 ปี สำหรับจำคุกกว่า 1 ปีถึง 7 ปี, 5 ปี สำหรับจำคุกกว่า 1 เดือนถึง 1 ปี, 1 ปี สำหรับจำคุก 1 เดือนลงมาหรือโทษอย่างอื่น)

- อายุความร้องทุกข์ (ป.อ. ม.96) สำหรับความผิดอันยอมความได้ ต้องร้องทุกข์ภายใน 3 เดือน นับแต่วันที่รู้เรื่องความผิดและรู้ตัวผู้กระทำความผิด
 - ข้อควรระวัง: การรับสภาพหนี้ไม่ทำให้อายุความทางอาญาสะดุดหยุดลง
 - เงื่อนไขในการดำเนินคดี: ความผิดต่อส่วนตัว (ยอมความได้) vs. ความผิดต่อแผ่นดิน ความผิดต่อแผ่นดินรัฐจะดำเนินคดีเอง แม้ผู้เสียหายไม่ติดใจเอาความ ส่วนความผิดอันยอมความได้ต้องมีกฎหมายบัญญัติไว้ชัดแจ้ง (เช่น ฉ้อโกง (ยกเว้นฉ้อโกงประชาชน) และยักยอก)
 - อำนาจสอบสวนทั่วไป กรณีความผิดนอกราชอาณาจักร หรือตามกฎหมายพิเศษ
 - การนับระยะเวลาตามกฎหมาย (ป.พ.พ. ม.193/2, 193/3 วรรคสอง, 193/8) นับเป็นวัน ถ้ากำหนดเป็นหน่วยสั้นกว่าวัน ให้นับตามนั้น
 - ถ้ากำหนดเป็นวัน สัปดาห์ เดือน หรือปี "มิให้นับวันแรกแห่งระยะเวลานั้นรวมเข้าด้วยกัน เว้นแต่จะเริ่มการในวันนั้นเองตั้งแต่เวลาที่ถือได้ว่าเป็นเวลาเริ่มต้นทำการงานกันตามประเพณี"
 - ถ้าวันสุดท้ายของระยะเวลาเป็นวันหยุดทำการ ให้เลื่อนไปนับวันทำการใหม่ต่อจากวันหยุด
- การรับสภาพหนี้ (ป.พ.พ. ม.193/14, 193/15) ทำให้ "อายุความแพ่งสะดุดหยุดลง" โดยระยะเวลาที่ล่วงไปก่อนหน้านี้ไม่นับเข้าในอายุความ และเริ่มนับใหม่เมื่อเหตุหยุดลง แต่ "การรับสภาพหนี้" ต่างจาก "การรับสภาพความผิด" ซึ่งมีผลทางกฎหมายต่างกัน
- หลักการแจ้งความร้องทุกข์ ผู้ร้องทุกข์ต้องเป็นผู้เสียหาย กล่าวหาต่อเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจสอบสวน ว่ามีการกระทำความผิดอาญา โดยมีเจตนาให้ผู้กระทำความผิดรับโทษ
- การนับอายุความฟ้องมูลละเมิด (ม.448 วรรคหนึ่ง) และแนววินิจฉัยศาลฎีกา นับแต่วันที่ผู้เสียหายรู้ถึงการละเมิดและรู้ตัวผู้ที่จะต้องรับผิดชอบ หรือเมื่อพ้นสิบปีนับแต่วันทำละเมิด

6. พยานหลักฐาน

หลักการรับฟังและน้ำหนักพยานหลักฐาน

กลุ่มกฎหมายเกี่ยวกับพยานหลักฐาน ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา, พ.ร.บ. ว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์, พ.ร.บ. ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์, พ.ร.บ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

ขั้นตอนการใช้กฎหมายลักษณะพยานหลักฐาน

- การวินิจฉัยปัญหาข้อเท็จจริง/ข้อกฎหมาย
- ใครมีหน้าที่นำสืบ (Burden of Proof)
- การรับฟังพยานหลักฐาน (Admissibility of Evidence) – บทตัดพยานหลักฐาน
- วิธีการนำสืบพยานหลักฐาน (Adduction of Evidence)
- การชั่งน้ำหนักพยานหลักฐาน (Weight of Evidence)

ประเภทพยานหลักฐานตาม ป.วิ.อาญา พยานบุคคล ประจักษ์พยาน พยานบอกเล่า พยานคู่ พยานขัดทอด

- พยานเอกสาร กระดาษหรือวัตถุอื่นใดที่ทำให้ปรากฏความหมายด้วยตัวอักษร ตัวเลข ฝัง หรือแผนแบบอย่างอื่น

- พยานวัตถุ
- พยานผู้เชี่ยวชาญ

มาตรฐานการรับฟังพยานหลักฐานในคดีอาญา (ป.วิ.อาญา ม.227) "ให้ศาลใช้ดุลพินิจวินิจฉัยชั่งน้ำหนักพยานหลักฐานทั้งปวง อย่าพิพากษาลงโทษจนกว่าจะแน่ใจว่ามีการกระทำผิดจริงและจำเลยเป็นผู้กระทำความผิดนั้น" – **Beyond Reasonable Doubt** (ปราศจากข้อสงสัยตามสมควร)

- บทตัดพยาน ม.226 ห้ามรับฟังพยานที่ "มิได้เกิดขึ้นจากการจงใจ มีคำมั่นสัญญา ชูเชิญ หลอกลวง หรือโดยมิชอบประการอื่น" (ใช้ตัดพยานหลักฐานของเจ้าพนักงานรัฐ แต่ฎีกา 3782/2564 ระบุว่า มาตรา 226 ไม่ได้ห้ามใช้กับการแสวงหาพยานหลักฐานของบุคคลธรรมดา)

- **ม.226/1** "ห้ามมิให้ศาลรับฟังพยานหลักฐานนั้น เว้นแต่การรับฟังพยานหลักฐานนั้นจะเป็นประโยชน์ต่อการอำนวยความยุติธรรมมากกว่าผลเสีย" (พยานที่เกิดโดยชอบ แต่ได้มาโดยมิชอบ)

- **ม.226/2:** ห้ามรับฟังพยานหลักฐานเกี่ยวกับการกระทำผิดครั้งอื่น หรือความประพฤตินทางเสื่อมเสียของจำเลย (เว้นแต่เป็นพยานที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับองค์ประกอบความผิด, แสดงถึงลักษณะ/วิธี/รูปแบบเฉพาะในการกระทำผิด, หรือหักล้างข้อกล่าวอ้างของจำเลย)

- **ม.226/3:** "พยานบอกเล่า" โดยหลัก "ห้ามมิให้ศาลรับฟังพยานบอกเล่า" เว้นแต่มีข้อยกเว้น เช่น นำเชื่อถือ หรือมีเหตุจำเป็น

พยานหลักฐานที่มีน้ำหนักไม่มั่นคง (ม.227/1) "ในการวินิจฉัยชั่งน้ำหนักพยานบอกเล่า พยานขัดทอดพยานที่จำเลยไม่มีโอกาสถามค้าน หรือพยานหลักฐานที่มีข้อบกพร่องประการอื่นอันอาจกระทบถึงความน่าเชื่อถือของพยานหลักฐานนั้น ศาลจะต้องกระทำด้วยความระมัดระวัง และไม่ควรเชื่อพยานหลักฐานนั้นโดยลำพังเพื่อลงโทษจำเลย เว้นแต่จะมีเหตุผลอันหนักแน่น มีพฤติการณ์พิเศษแห่งคดี หรือมีพยานหลักฐานประกอบอื่นมาสนับสนุน"

น้ำหนักของพยานแต่ละประเภท แบ่งเป็นกรณีที่มีน้ำหนักมาก (เช่น ประจักษ์พยาน, พยานผู้เชี่ยวชาญ, พยานที่ไม่มีส่วนได้เสีย, พยานเอกสาร) และกรณีที่มีน้ำหนักน้อย (เช่น พยานที่ไม่ตรงกัน, พยานที่มีสาเหตุโกรธเคือง, พยานบอกเล่า, คำขัดทอดของผู้ถูกกล่าวหาด้วยกัน)

พยานหลักฐานอิเล็กทรอนิกส์ (พ.ร.บ. ว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ม.4, 7, 11, 12) หมายถึงสารสนเทศหรือข้อมูลที่เก็บรักษาไว้โดยสื่อบันทึก หรืออยู่ระหว่างการรับส่งโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ มีคุณค่าต่อการแสวงหาความจริงและสามารถอ้างอิงเป็นพยานหลักฐานได้ (เช่น รูปภาพ/เสียงดิจิทัล, ข้อมูลโทรศัพท์, ข้อมูลโอนเงินออนไลน์, GPS Forensics)

- "ห้ามมิให้ปฏิเสธความมีผลผูกพันและการบังคับใช้ทางกฎหมายของข้อความใดเพียงเพราะเหตุที่ข้อความนั้นอยู่ในรูปของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์" (ม.7)

- "ห้ามมิให้ปฏิเสธการรับฟังข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์เป็นพยานหลักฐาน...เพียงเพราะเหตุว่าเป็นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์" (ม.11)

- การชั่งน้ำหนักพยานหลักฐานอิเล็กทรอนิกส์ พิจารณาความน่าเชื่อถือของลักษณะ/วิธีการที่ใช้สร้าง เก็บรักษา หรือสื่อสารข้อมูล ความครบถ้วน ไม่มีการเปลี่ยนแปลง การระบุตัวผู้ส่ง และเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องทั้งหมด
- หลักเกณฑ์การเก็บรักษาเอกสารในรูปแบบข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ (ม.12): ต้องเข้าถึงและนำกลับมาใช้ได้โดยความหมายไม่เปลี่ยนแปลง, เก็บรักษาในรูปแบบเดิม หรือแสดงข้อความได้อย่างถูกต้อง, และเก็บรักษาข้อมูลแหล่งกำเนิด ต้นทาง ปลายทาง วันเวลาส่ง/รับ

7. แนวทางการสืบสวนสอบสวน

การรวบรวมพยานหลักฐาน พิจารณาผู้มีอำนาจ ขั้นตอนที่ถูกหมายบังคับ การจัดการพยานหลักฐาน ประเภทพยาน การเชื่อมโยงพยานหลักฐานกับองค์ประกอบความผิดที่ฟ้อง ต้องได้มาโดยชอบ น่าเชื่อถือ และเพียงพอ

การพิสูจน์องค์ประกอบความผิดและพฤติการณ์ทุจริต: พยานบุคคล/เอกสาร/วัตถุ คำให้การผู้ตรวจสอบผู้เชี่ยวชาญ, เอกสารบัญชีและเส้นทางการเงิน, ข้อมูลติดต่อสื่อสาร/สื่อสังคมออนไลน์/OSINT

สถานะผู้กระทำความผิด ความเกี่ยวข้อง ส่วนร่วม อำนาจและหน้าที่ (สำหรับความผิดเฉพาะบางฐาน) ความเสียหายต่อองค์กร กระทำต่อเงินราชการหรือไม่ (ถ้าใช้เป็นยกยอกเจ้าพนักงาน มิฉะนั้นเป็นยกยอกธรรมดา)

พฤติการณ์ทุจริต ขัดต่อมาตรฐานตำแหน่งหน้าที่, เอื้อประโยชน์โดยมิชอบ, แสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ, เปลี่ยนแปลงวิธีปฏิบัติตามกฎเกณฑ์โดยปราศจากเหตุผล, เพิกเฉยต่อคำทักท้วงผู้เชี่ยวชาญโดยขาดเหตุผล

หลักการพิสูจน์ตัวตน (Authentication mechanisms) ในการเชื่อมโยงผู้ต้องหา กับคอมพิวเตอร์ที่ใช้กระทำความผิด

- สิ่งที่มี (Possession Factor) การพบผู้ต้องหาครอบครองคอมพิวเตอร์ (เช่น เจ้าหน้าที่จับกุม, ภาพวงจรปิด, อยู่ที่บ้าน/สถานที่ส่วนตัวของผู้ต้องหา, คำยืนยันจากเพื่อนร่วมงาน)
- สิ่งที่รู้ (Knowledge Factor): การพบข้อมูลส่วนตัวผู้ต้องหาในลักษณะเป็นผู้ใช้งานคอมพิวเตอร์ (เช่น บัญชีผู้ใช้งานอีเมล, โปรแกรมสื่อสาร Line/Facebook, ภาพส่วนตัว)
- สิ่งที่ยากจะขโมย (Biometric Factor): การพบร่องรอยจากร่างกายผู้ต้องหาที่คอมพิวเตอร์ (เช่น ลายพิมพ์นิ้วมือ, เส้นผม, สารพันธุกรรม (DNA) ของผู้ต้องหา)

4.

การวางแผนทางการเงินเพื่อความมั่นคงในอาชีพราชการ ก่อนและหลังเกษียณ

โดย วิทยากรจาก บริษัท FIN INFINITY ดร. เมธี จันทวิลม
5 กันยายน 2568

ดร. เมธี จันทวิ ซึ่งเป็น Chief Product Officer ของ Finansia Syrus Securities และผู้มีประสบการณ์ 20 ปีในธุรกิจการเงิน, หลักทรัพย์, ประกันชีวิต และ Fintech ได้นำเสนอแนวคิดและกลยุทธ์สำหรับการเริ่มต้นชีวิตใหม่หลังเกษียณ ท่านมีความเชี่ยวชาญด้านการวางแผนการเงิน, การบริหารเงินลงทุน, การวางแผนหลังเกษียณ, และการจัดการทรัพย์สินส่วนบุคคลและครอบครัว โดยเคยเป็น CEO & Founder ของ Befin Academy และ Managing Partner ของ FA Group, FINNOMENA รวมถึงตำแหน่งสำคัญในธนาคารกรุงศรีอยุธยาและบริษัทหลักทรัพย์ภัทร

การบรรยายภายใต้หัวข้อ “New Beginning - Retirement Journey” มุ่งเน้นไปที่สิ่งที่ต้องรู้และต้องระวังทั้งก่อนและหลังเกษียณ, หลักการสร้างรายได้หลังเกษียณ (Retirement Income), แนวทางการจัดสรรการเงินและทรัพย์สิน ณ วันเกษียณ, การสำรวจงบดุลส่วนบุคคล, การลดความเสี่ยงที่ต้องเผชิญหลังเกษียณ, และคำแนะนำในการจัดสรรเงินหลังเกษียณให้เพียงพอ

7 ชัยบันไดชีวิตคนไทย

7 ชัยบันไดชีวิตคนไทย แสดงถึงช่วงชีวิตที่แตกต่างกันตั้งแต่ความไร้เดียงสาไปจนถึงการปล่อยวาง โดยช่วงวัยทำงานและการสร้างฐานะ (36-48 ปี) และการลงหลักปักฐาน (48-60 ปี) เป็นช่วงสำคัญที่ควรเน้นเรื่อง ความมั่นคงในชีวิต ความมั่นคงนี้ครอบคลุมถึง Job Security, Family & Financial Security, และที่สำคัญคือ Retirement Security Retirement Security พิจารณาจากรายได้ (เงินเดือน, ค่าเช่า, กำไรจากลงทุน), สวัสดิการ (ประกันสังคม, กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ), และค่าใช้จ่าย (ค่าอาหาร, ผ่อนบ้าน, ค่าเทอมบุตร, ประกันรถยนต์, ดูแลพ่อแม่, ค่าประกันสุขภาพ, LTF/RMF/SSF)

เป้าหมายสูงสุดของการวางแผนคือการมี สุขภาพกาย สุขภาพใจ และสุขภาพการเงิน ที่พร้อมสำหรับการเริ่มต้นชีวิตใหม่หลังเกษียณ

การจัดการการเงินก่อนเกษียณเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งเพื่อสร้างรากฐานที่มั่นคงสำหรับอนาคต งบการเงินส่วนบุคคลสำหรับคนใกล้เกษียณ ควรประกอบด้วย การตรวจสอบรายรับ, รายจ่าย, หนี้สิน, สินทรัพย์ (เงินสด, กรรมธรรม, พอร์ตลงทุน, บ้าน, คอนโด, ที่ดิน, ธุรกิจ) และภาระผูกพันต่างๆ

สิ่งสำคัญที่ต้องตรวจสอบและเตรียมพร้อมก่อนเกษียณ

- เงินออม: ควรมีเงินออมฉุกเฉิน, เงินออมเพื่อครอบครัว, และเงินออมเพื่อการเกษียณ หากไม่มั่นใจว่าต้องมีเท่าไรถึงจะพอ หรือต้องออมเพิ่มหรือไม่ ควรมีการวางแผนและปรับพอร์ตการลงทุน
- แหล่งรายได้ก่อนเกษียณ: รายได้หลัก เช่น เงินเดือน, รายได้เสริม, ดอกเบี้ยเงินฝาก/พันธบัตร/หุ้นกู้, เงินปันผลหุ้น/กองทุนรวม, กำไรจากการลงทุน, ค่าเช่า, ค่าลิขสิทธิ์ รวมถึงเงินประกันชีวิตครบกำหนด หรือการได้รับทรัพย์สินมรดก และการขายทรัพย์สิน ตัวอย่างรายได้ที่คาดว่าจะได้รับก่อนเกษียณสำหรับคนอายุ 50 ปีที่เหลือเวลาทำงาน 10 ปีอาจรวมถึงเงินเดือน 7.2 ล้านบาท, เงินปันผล 500,000 บาท, ค่าเช่า 1.2 ล้านบาท, และค่าลิขสิทธิ์ 300,000 บาท รวมเป็น 9.2 ล้านบาท
- รายจ่ายหลักสำหรับคนใกล้เกษียณ: ครอบคลุมค่าพาหนะ/ค่าเดินทาง, ค่าพักผ่อน/ท่องเที่ยว/งานอดิเรก, ค่ายา/ค่าหมอ/ค่ารักษาพยาบาล, ค่าน้ำ/ไฟ/ซ่อมแซม/ผ่อนบ้าน, ค่าอาหาร/งานเลี้ยง, และค่าเทคโนโลยี รายจ่ายหลักอาจอยู่ที่ประมาณ 30,000 – 50,000 บาทต่อเดือน

• เงินเพื่อ: เป็นปัจจัยสำคัญที่ต้องพิจารณา การเตรียมเงินเกษียณต้องคำนึงถึงอัตราเงินเฟ้อที่อาจทำให้ค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นในอนาคต ตัวอย่างเช่น อัตราเงินเฟ้อของไทยเคยสูงถึง 24.56% ในเดือนมิถุนายน 1980 และ 7.66% ในเดือนมิถุนายน 2022

เป้าหมายเงินออมเพื่อการเกษียณ: หากเกษียณที่อายุ 60 ปี และคาดว่าจะใช้ชีวิตถึง 85 ปี โดยมีอัตราเงินเฟ้อ 3% และผลตอบแทนหลังเกษียณ 5%

- ถ้ามีค่าใช้จ่าย 30,000 บาท/เดือน ควรมีเงินเตรียม ณ วันเกษียณประมาณ 9.69 ล้านบาท (สำหรับคนอายุ 50 ปีในปัจจุบัน)
- ถ้ามีค่าใช้จ่าย 40,000 บาท/เดือน ควรมีเงินเตรียม ณ วันเกษียณประมาณ 12.92 ล้านบาท (สำหรับคนอายุ 50 ปีในปัจจุบัน)

การออม/ลงทุนเพื่อให้ถึงเป้าหมาย ตารางแสดงจำนวนเงินที่ต้องออม/ลงทุนรายเดือน โดยพิจารณาจากอายุ, จำนวนปีที่ลงทุน, และอัตราผลตอบแทนที่คาดหวัง เช่น หากต้องการเงิน 10 ล้านบาท ณ อายุ 60 ปี และปัจจุบันอายุ 50 ปี (เหลือเวลา 10 ปี) หากคาดหวังผลตอบแทน 6% ต้องออม/ลงทุนเดือนละ 63,223 บาท

ตรวจสอบทรัพย์สินก่อนเกษียณ รวมถึงทรัพย์สินเพื่อการลงทุน (เงินสด, เงินฝาก, ทองคำ, กองทุนรวม, กรรมธรรมประกันชีวิต, พอร์ตหุ้น/กองทุนรวม, หุ้นกู้/พันธบัตร, LTF/SSF/RMF, PVD/กบข.) และทรัพย์สินอื่นๆ (รถยนต์, บ้าน, คอนโด, ที่ดิน, ของสะสม) พร้อมประเมินภาระหนี้สินที่เกี่ยวข้อง

ผลสำรวจจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยพบว่า คนไทยมีความพร้อมหลังเกษียณต่ำกว่า 40% หากใช้จ่ายประมาณ 6,000-7,000 บาทต่อเดือน จะต้องมียก 3 ล้านบาท แต่ปัจจุบันค่าใช้จ่ายอยู่ที่ 10,000 บาทต่อเดือน ทำให้มีการใช้เงินมากกว่าที่มี กบข. แบ่งระดับความกินดีอยู่ดีหลังเกษียณเป็น 3 ระดับ: พื้นฐาน (26,000 บาท/เดือน), ดี (36,000 บาท/เดือน), และดีมาก (58,000 บาท/เดือน) ซึ่ง 82% ของสมาชิก กบข. มีความเสี่ยงที่จะไม่สามารถบรรลุเป้าหมายระดับ "ดี" ได้

งบการเงินส่วนบุคคลสำหรับคนเกษียณ ควรตรวจสอบแหล่งรายได้, รายจ่ายปีสุดท้าย, รายจ่ายปีแรก, พอร์ตการลงทุน, และภาระผูกพันต่างๆ

แหล่งรายได้หลังเกษียณที่สำคัญ

- การประกันสังคม: คู่ครองกรณีชราภาพ หากจ่ายครบ 180 เดือน จะได้รับเงินบำนาญชราภาพ 20% และเพิ่มขึ้น 1.5% ทุก 12 เดือนที่จ่ายเงินสมทบเกิน ตัวอย่างเช่น จ่ายต่อเนื่อง 30 ปี (เงินเดือนขั้นพื้นฐาน 15,000 บาท) จะได้รับเดือนละ 6,750 บาท

- เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ: จ่ายแบบขั้นบันได 600, 700, 800 และ 1,000 บาท/เดือน
- กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ (PVD), เงินชดเชยตามกฎหมาย
- รายได้จากทรัพย์สิน: ดอกเบี้ยเงินฝาก/หุ้นกู้, เงินปันผล, ค่าเช่า
- เงินคืนประกันชีวิต/บำนาญ: ไม่เสียภาษี
- รายได้อื่นๆ: เช่น การสนับสนุนจากบุตร/ญาติ, การรับโอนทรัพย์สิน/มรดก, การขายทรัพย์สิน,

ค่าลิขสิทธิ์

5 รายจ่ายสำคัญหลังเกษียณ คือ ค่าอาหาร, ค่าใช้จ่ายรถยนต์, ค่าท่องเที่ยว, ค่าเทคโนโลยี, และค่ายา/ค่าหมอ ตัวอย่างกระแสเงินสดสำหรับคนเกษียณอาจแสดงให้เห็นถึง กระแสเงินสดสุทธิติดลบ หากรายจ่ายสูงกว่ารายได้

4 ความท้าทายของการเริ่มต้นชีวิตใหม่หลังเกษียณ

1. Lifestyle (วิถีชีวิต): การท่องเที่ยว, งานอดิเรก ซึ่งจะมีผลต่อรายจ่าย
2. Healthcare Costs (ค่าใช้จ่ายสุขภาพระยะยาว): โรคยอดฮิตหลังเกษียณ เช่น โรคหัวใจ, มะเร็ง, หลอดเลือดสมอง, เบาหวาน, โรคตา, ข้อเข่าเสื่อม ค่ารักษาพยาบาลสามารถสูงมาก ตัวอย่างเช่น การผ่าตัดเปลี่ยนข้อเข่าทั้งข้ออาจมีค่าใช้จ่าย 2,200 – 450,000 บาท การวางแผนประกันสุขภาพทั้งก่อนและหลังเกษียณเป็นสิ่งจำเป็น โดยควรพิจารณาค่าห้อง IPD, ICU/CCU, ความคุ้มครองสุขภาพรวม, OPD, และความคุ้มครองโรคร้ายแรง

3. Longevity Risk (ความเสี่ยงจากอายุยืนเกินไป): อายุขัยเฉลี่ยของคนไทยอยู่ที่ 77.74 ปี (ผู้หญิง 81.34 ปี, ผู้ชาย 74.16 ปี) การมีอายุยืนยาวขึ้นหมายถึงต้องใช้เงินมากขึ้น ซึ่งอาจทำให้เงินออมไม่เพียงพอ

4. Sequence of Returns Risk (ความเสี่ยงจากลำดับผลตอบแทน): การที่ผลตอบแทนจากการลงทุนติดลบในช่วงต้นของการเกษียณอายุ (เมื่อต้องถอนเงินมาใช้) สามารถส่งผลกระทบต่อพอร์ตเกษียณ โดยเฉพาะเมื่อเงินต้นลดลง, พอร์ตเติบโตช้าลง, ระยะเวลาที่สั้นลง, และการถอนเงินทำให้การขาดทุนรุนแรงขึ้น

กลยุทธ์การสร้างรายได้และลดความเสี่ยงหลังเกษียณ

การลดความเสี่ยงและสร้างรายได้ที่มั่นคงหลังเกษียณเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง มี 9 กลยุทธ์หลักที่สามารถนำมาใช้ได้

1. สวัสดิการภาครัฐ ใช้ประโยชน์จากสวัสดิการต่างๆ ที่รัฐจัดให้
2. บำนาญและประกันบำนาญ วางแผนเพื่อให้ได้รับเงินบำนาญอย่างสม่ำเสมอ
3. 3 Bucket Strategy (กลยุทธ์การแบ่งเงินเป็น 3 ถัง) เป็นกลยุทธ์ที่บริหารเงินสำหรับวัยเกษียณให้เข้าใจง่าย
 - Bucket #1 (1-3 ปี): เงินสด, เงินฝากประจำ, กองทุนพักเงิน, กองทุน Fixed Term, พอร์ตลงทุนความเสี่ยงต่ำมาก (ผลตอบแทน 1.0-2.0%)
 - Bucket #2 (4-10 ปี): พอร์ตลงทุนความเสี่ยงต่ำ-ปานกลาง, หุ้นกู้เอกชน Investment Grade, พอร์ตหุ้นไทยปันผล (ลงทุน > 5 ปี), กองทุน PF/REITs/Global Infrastructure (ผลตอบแทน 3.0-5.0%)
 - Bucket #3 (> 10 ปี): พอร์ตลงทุนความเสี่ยงปานกลาง, หุ้นไทยปันผล (ลงทุน > 5 ปี), กองทุน PF/REITs/Global Infrastructure, Private Assets (Equity, Debt, Infrastructure), Hedge Funds (ผลตอบแทน 5.0-8.0%) พอร์ตลงทุนหลังเกษียณควรมุ่งเน้น รักษาเงินต้นและสร้างกระแสเงินสด โดยสัดส่วนการลงทุนอาจปรับเปลี่ยนตามอายุ เช่น อายุ 60 ปีอาจมีหุ้น 40%, อายุ 70 ปีมีหุ้น 30%, และอายุ 80 ปีมีหุ้น 20%
4. Systematic Withdrawals การถอนเงินอย่างเป็นระบบ
5. สร้างรายได้หลังเกษียณ (อาชีพเสริม) เพื่อเพิ่มแหล่งรายได้
6. สิทธิประโยชน์ทางภาษี การวางแผนภาษี เช่น การลดรายได้ (ทำงานที่ไม่เสียภาษี, ขอลดเงินเดือน, ไม่รับโบนัส), การเพิ่มค่าใช้จ่าย (ดอกเบี้ยบ้าน), การเพิ่มเงินบริจาค, และการเพิ่มค่าลดหย่อน (ประกันชีวิต, Thai ESG, RMF, PVD, ประกันบำนาญ, ประกันสุขภาพ) โดยรวมแล้วค่าลดหย่อนจากกลุ่ม SSF, RMF, ประกันบำนาญ, ประกันสุขภาพ, PVD, และดอกเบี้ยเงินกู้บ้าน ต้องไม่เกิน 500,000 บาท และ Thai ESG, Thai ESGx, Thai ESGx LTF แต่ละตัวไม่เกิน 300,000 บาท
7. กองทุนเพื่อสุขภาพ / ประกันสุขภาพ เพื่อรองรับค่าใช้จ่ายด้านการแพทย์
8. ลดขนาดที่อยู่อาศัย (Downsizing) การย้ายไปอยู่ในที่ที่เล็กลงหรือเหมาะสมกับวัย
9. Reverse Mortgage การจำนองแบบย้อนกลับ เพื่อเปลี่ยนบ้านเป็นรายได้

แผนปฏิบัติการเพื่อการเกษียณและข้อคิดสำคัญ

แผนปฏิบัติการเพื่อการเกษียณและข้อคิดสำคัญ เพื่อให้การเกษียณเป็นไปอย่างมั่นใจ ควรมี 9 Retirement Action Plan

1. ทบทวนแหล่งรายได้ “Retirement Income 3x” และรายจ่ายปีแรก: ตรวจสอบว่ามีรายได้จากแหล่งใดบ้าง และประมาณการรายจ่ายที่จะเกิดขึ้นในปีแรกหลังเกษียณ
 2. คำนวณหา Withdrawal Rate (%): โดยนำค่าใช้จ่ายต่อปีหารด้วยพอร์ตลงทุน เพื่อดูว่าอัตราผลตอบแทนที่ต้องการตกอยู่ในช่วงไหน
 - น้อยกว่า 3.5%: เกษียณชีวๆ
 - 3.50 – 7.00%: เกษียณมีสุข
 - มากกว่า 7.00%: เกษียณมีลุ้น
 3. ทบทวนรายจ่ายปีแรกและแบ่งเงินก้อนแรก: สำหรับรองรับค่าใช้จ่ายสูงมากในปีที่เกษียณ เช่น ซ่อมแซมบ้าน, ซื้อมอเตอร์, ปิดหนี้บ้าน
 4. แหล่งรายได้ที่มั่นคงจริงๆ มาจากไหน: ตรวจสอบว่าเงินเก็บหรือรายได้ที่ยังคงมีอยู่สามารถสร้างความมั่นคงได้จริง
 5. คำนวณรายจ่ายภายในบ้านจริงๆ ในแต่ละเดือน: และเผื่อเงินสำรองไว้ประมาณ 18 เดือน
 6. ทบทวนทรัพย์สินมองหาๆ ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้: พิจารณาวางจะถือไว้, โอน, ขาย หรือใช้ Reverse Mortgage
 7. ทบทวนภาระหนี้: ตรวจสอบหนี้สินต่างๆ เช่น บ้าน, คอนโด, หนี้เพื่อการศึกษา
 8. ทบทวนพอร์ตประกันชีวิต: ตรวจสอบความคุ้มครองชีวิต, ความคุ้มครองสุขภาพ, ชื่อผู้รับผลประโยชน์, เงินคืนที่จะครบกำหนด, เงินคืนรายปี รวมถึงทุนประกันอัคคีภัยบ้าน และเบี้ยประกันรถยนต์
 9. พินัยกรรม: ควรเขียนพินัยกรรมไว้
- การวางแผนเกษียณที่ดีคือการให้ความสำคัญกับ ทิศทาง มากกว่าความเร็ว หากมีเงินเก็บ 3 ล้านบาท และอีก 15 ปีจะเกษียณ โดยมีรายจ่ายหลักประมาณ 30,000 บาท/เดือน เป้าหมายที่ต้องมี ณ วันเกษียณคือ 11.2 ล้านบาท (คิดจากเงินเฟ้อ 3%) ทำให้ยังขาดเงินประมาณ 9.2 ล้านบาท ควรปรับพอร์ตการลงทุนและเพิ่มเงินลงทุนรายเดือน การออมเพิ่มแบบ DCA (Dollar Cost Averaging) รายเดือนจะช่วยลดอัตราผลตอบแทนที่ต้องการลงได้ เช่น ออม 6,000 บาท/เดือน อาจต้องการผลตอบแทน 7.8%
- Key Takeaway มี 3 สิ่งที่เราควรทำเพิ่มในวันนี้ และ 3 สิ่งที่สำคัญในวันนี้ เพื่อให้การเกษียณเป็นไปในแบบที่คุณเลือกได้ การบริหาร 9,000 วันเกษียณ ของคุณให้มีความสุขและมั่นคงนั้น ขึ้นอยู่กับการวางแผนและลงมือทำอย่างรอบคอบตั้งแต่วันนี้

5.

การเตรียมการจัดซื้อจัดจ้าง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

โดย วิทยากรจาก กองคลัง กรมส่งเสริมสหกรณ์

5 กันยายน 2568

แนวทางการเตรียมการจัดซื้อจัดจ้างสำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 ของกรมส่งเสริมสหกรณ์ โดยอ้างอิงตามหนังสือกรมบัญชีกลางและคณะกรรมการวินิจฉัยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐที่เกี่ยวข้อง

1. ภาพรวมและหลักการเตรียมการจัดซื้อจัดจ้าง การเตรียมการจัดซื้อจัดจ้างประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 นี้ อ้างอิงหนังสือกรมบัญชีกลาง ด่วนที่สุด ที่ กค(กวจ) 0405.4/ว 429 ลงวันที่ 24 มิถุนายน 2568 เรื่อง ซ้อมความเข้าใจการเตรียมการจัดซื้อจัดจ้างตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560

กรณีใช้จ่ายจากเงินงบประมาณ: ให้ถือปฏิบัติตามหนังสือคณะกรรมการวินิจฉัยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ ด่วนที่สุด ที่ กค (กวจ) 0405.2/ว 371 ลงวันที่ 5 สิงหาคม 2562

2. การเตรียมการจัดซื้อจัดจ้างก่อนและหลังได้รับความเห็นชอบวงเงิน

- การกำหนดรายละเอียดหรือคุณลักษณะเฉพาะ: การกำหนดคุณสมบัติผู้เสนอราคา เงื่อนไขในการจัดซื้อจัดจ้าง รูปแบบและเนื้อหาของสัญญาที่จะลงนาม
- การได้รับความเห็นชอบวงเงินงบประมาณ: หน่วยงานของรัฐจะถือว่าได้รับความเห็นชอบวงเงินก็ต่อเมื่อคณะอนุกรรมการวิสามัญพิจารณาร่าง พ.ร.บ. งบประมาณฯ ได้พิจารณาเป็นรายหน่วยงานและมีมติเป็นที่สิ้นสุดแล้ว
- ก่อนร่าง พ.ร.บ. งบประมาณฯ ผ่านการพิจารณาของรัฐสภา: ให้หน่วยงานของรัฐเตรียมการจัดซื้อจัดจ้างในขั้นตอนที่เป็นเรื่องภายในของหน่วยงานไว้ก่อน
- เมื่อได้รับความเห็นชอบวงเงินงบประมาณแล้ว: หน่วยงานสามารถดำเนินการประกาศแผนงานการจัดซื้อจัดจ้างประจำปี จนถึงขั้นตอนได้ตัวผู้ขายหรือผู้รับจ้างไว้ก่อนได้
- เงื่อนไขในเอกสารเชิญชวน: ต้องกำหนดเงื่อนไขไว้ด้วยว่า จะมีการลงนามในสัญญาหรือข้อตกลงได้ก็ต่อเมื่อ พ.ร.บ. งบประมาณรายจ่ายประจำปีมีผลใช้บังคับ และหากไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ หน่วยงานของรัฐสามารถยกเลิกการจัดซื้อจัดจ้างได้

3. การบันทึกข้อมูลในระบบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐด้วยอิเล็กทรอนิกส์ (e-GP)

- กรณีได้รับความเห็นชอบวงเงินงบประมาณแล้ว (ก่อนเสนอสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาในวาระ 2) หน่วยงานสามารถบันทึกข้อมูลโครงการจัดซื้อจัดจ้างได้ทันที โดยไม่ต้องระบุรหัสงบประมาณและรหัสแหล่งของเงิน
- เมื่อ พ.ร.บ. งบประมาณฯ มีผลบังคับใช้: ต้องระบุรหัสงบประมาณและรหัสแหล่งของเงิน ตามที่สำนักงบประมาณกำหนด ให้แล้วเสร็จก่อนลงนามในสัญญาหรือข้อตกลงเป็นหนังสือ

4. กรณีไม่ได้ใช้จ่ายจากเงินงบประมาณ ให้ถือปฏิบัติตามหนังสือคณะกรรมการวินิจฉัยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ ด่วนที่สุด ที่ กค (กวจ) 0405.2/ว 414 ลงวันที่ 17 กันยายน 2561 เมื่อได้รับความเห็นชอบวงเงินงบประมาณให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างจนถึงขั้นตอนได้ตัวผู้ขายหรือผู้รับจ้าง

5. งานเข้าหรือจ้างเหมาต่อเนือง

- อนุมัติยกเว้นสำหรับงานเข้าหรือจ้างที่ต้องทำต่อเนื่องในปีงบประมาณใหม่: แต่ไม่สามารถลงนามในสัญญาได้ทันที มีผลย้อนหลัง ตามหนังสือคณะกรรมการวินิจฉัยฯ ด่วนที่สุด ที่ กค (กวจ) 0405.2/ว 346 ลงวันที่ 8 กันยายน 2560

◦ เงื่อนไข กรณีที่มีความจำเป็นต้องเข้าหรือจ้างต่อเนื่องภายหลังสัญญาเดิมสิ้นสุดลง และหน่วยงานของรัฐได้จัดหาไว้แล้ว และทราบตัวผู้ให้เข้าหรือผู้รับจ้างที่จะลงนามเป็นคู่สัญญา และผู้มีอำนาจอนุมัติให้เข้าหรือจ้างจากรายที่จัดหาไว้แล้วก่อนสิ้นปีงบประมาณ เพียงแต่อยู่ในขั้นตอนที่ไม่สามารถลงนามในสัญญาได้ทันภายในวันที่ 1 ตุลาคม หรือวันอื่นอันเป็นวันเริ่มต้นปีงบประมาณเท่านั้น

◦ การจ้างต่อเนื่อง สัญญาเดิมจะต้องกำหนดวันสิ้นสุดของสัญญาเป็นวันที่ 30 กันยายน การจัดหาใหม่จึงจะจัดหาในลักษณะของการจ้างต่อเนื่องได้

6. แนวทางการกำหนดราคาและการจัดทำร่างขอบเขตงาน (Term of Reference : TOR)

6.1 หนังสือเวียนที่เกี่ยวข้อง

◦ กค (กวจ) 0405.4/ว 159 ลงวันที่ 20 มีนาคม 2566 เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการจัดทำร่างรายละเอียดขอบเขตงานทั้งโครงการ (TOR)

◦ กค (กวจ) 0405.4/ว 198 ลงวันที่ 8 เมษายน 2564 เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการจัดทำร่างขอบเขตของงาน กรณีหน่วยงานของรัฐกำหนดเกณฑ์การพิจารณาโดยใช้เกณฑ์ราคาประกอบเกณฑ์อื่น

◦ กค (กวจ) 0405.3/ว 232 ลงวันที่ 8 เมษายน 2568 เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการปรับลดราคาในแบบแสดงรายการปริมาณงานและราคา

◦ กค (กวจ) 0405.4/ว 206 ลงวันที่ 1 พฤษภาคม 2562 เรื่อง คู่มือแนวทางการประกาศรายละเอียดข้อมูลราคากลางและการคำนวณราคากลางเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานรัฐ

◦ กค (กวจ) 0405.2/ว 214 ลงวันที่ 18 พฤษภาคม 2563 เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการกำหนดคุณสมบัติของผู้ยื่นข้อเสนอ การกำหนดผลงาน การระบุคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุหรือยี่ห้อของพัสดุและการพิจารณาคุณสมบัติผู้ยื่นข้อเสนอของหน่วยงานของรัฐกรณีการกำหนดสิ่งที่ไม่ใช่สาระสำคัญ

6.2 องค์ประกอบสำคัญของการจัดทำร่างขอบเขตงาน (TOR)

1. ความเป็นมาและวัตถุประสงค์ อธิบายที่มาของความต้องการ วัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ชัดเจน วัตถุประสงค์ และสามารถวัดผลได้
2. คุณสมบัติของผู้ยื่นข้อเสนอ กำหนดคุณสมบัติที่จำเป็น เช่น การมีศูนย์บริการมาตรฐาน, การจดทะเบียนบริษัท เพื่อให้ได้ผู้ที่มีความสามารถในการทำงานให้สำเร็จลุล่วง
3. รายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุที่จะดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง หรือขอบเขตของงานที่จะดำเนินการจ้าง หรือแบบรูปารายการงานก่อสร้างที่จะดำเนินการจ้างก่อสร้าง ระบุรายละเอียดของพัสดุหรือลักษณะงานให้ชัดเจน ไม่กำกวม ตรวจสอบได้ และไม่ระบุเจาะจงยี่ห้อเกินไปเพื่อเปิดโอกาสในการแข่งขัน ตัวอย่างเช่น ประเภทรถยนต์ คุณสมบัติทางเทคนิค อุปกรณ์มาตรฐาน ความปลอดภัย และเพิ่มเติม สีและการพ่นสี
4. กำหนดเวลาส่งมอบพัสดุและเงื่อนไขการชำระเงิน กำหนดกรอบเวลาที่ชัดเจนสำหรับขั้นตอนต่างๆ ของโครงการและการส่งมอบงาน ระบุวัน เวลา และสถานที่ส่งมอบรถยนต์ กำหนดงวดการชำระเงินที่ชัดเจน เงื่อนไขการผิดสัญญาหากไม่ส่งมอบตามกำหนดหรือส่งมอบไม่ตรงตามคุณลักษณะเฉพาะ
5. หลักเกณฑ์ในการพิจารณาคัดเลือกข้อเสนอ กำหนดเกณฑ์ในการคัดเลือกผู้เสนอราคาที่โปร่งใสและเป็นธรรม
6. วงเงินงบประมาณ/วงเงินที่ได้รับจัดสรร ระบุงบประมาณที่ได้รับจัดสรร เพื่อให้ผู้เสนอราคาประเมินความเหมาะสมของข้อเสนอได้
7. งานและการจ่ายเงิน การแบ่งปริมาณงาน หรือขั้นตอนของโครงการออกเป็น ส่วน ๆ และการจ่ายเงินให้ผู้ขายหรือผู้รับจ้าง
8. อัตราค่าปรับ เพื่อให้งานเป็นไปตามวัตถุประสงค์ สำเร็จตามเวลา โดยขึ้นอยู่กับประเภทงาน และมีการกำหนดอัตราที่ชัดเจน
9. การกำหนดระยะเวลารับประกันความชำรุดบกพร่อง พิจารณาจากลักษณะของงานหรือพัสดุ เช่น งานก่อสร้างระยะเวลารับประกัน 2 ปี ซึ่งจะถูกกำหนดในสัญญาและเริ่มนับจากวันที่หน่วยงานตรวจรับงานงวดสุดท้ายจนกว่าจะครบกำหนดจึงจะมีการคืนหลักประกันสัญญา
10. เงื่อนไขอื่น ๆ เช่น การประกันภัยรถยนต์ การส่งมอบรถยนต์พร้อมน้ำมันเชื้อเพลิงเต็มถัง
11. สถานที่ติดต่อ ระบุหน่วยงานผู้รับผิดชอบ

7. ข้อควรระวังในการจัดทำร่างขอบเขตงาน (TOR)

- 7.1. หลีกเลี่ยงการเจาะจงยี่ห้อหรือผู้ขาย: ห้ามกำหนดคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุให้ใกล้เคียงกับยี่ห้อใดยี่ห้อหนึ่ง หรือของผู้ขายรายใดรายหนึ่งโดยเฉพาะ การกำหนดเช่นนี้จะทำให้เกิดการแข่งขันที่ไม่เป็นธรรม และอาจจำกัดตัวเลือกของผู้เสนอราคา
- 7.2 พิจารณาความคุ้มค่าและความคุ้มค่า: ควรพิจารณาสัดส่วนระหว่างพัสดุหรืองานที่รับมอบกับจำนวนเงินรวมที่จ่ายออกไปว่ามีความเหมาะสมและคุ้มค่าหรือไม่ รวมถึงพิจารณาเงื่อนไขว่าเมื่อเกิดกรณีผู้ประกอบการทิ้งงาน สำนักงานสามารถนำพัสดุที่ได้รับมอบมาใช้ประโยชน์หรือดำเนินการต่อได้อย่างไร เพื่อไม่ให้เกิดความเสียหายหรือค่าใช้จ่ายเพิ่มเติมที่ไม่คุ้มค่า

7.3 ความชัดเจนของขอบเขตงาน: การกำหนดขอบเขตงานต้องคำนึงถึงคุณภาพ เทคนิค และ วัตถุประสงค์ของการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุนั้นๆ การเปิดเผยวงเงินงบประมาณช่วยให้ผู้ประกอบการสามารถประเมิน ราคาที่สามารถเสนอได้ และลดปัญหาการยกเลิกการจัดซื้อจัดจ้างเนื่องจากราคาสูงกว่างบประมาณมากเกินไป

8. รายการเข้ารถยนต์ส่วนบุคคล ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 กรมส่งเสริมสหกรณ์ รวมทั้งสิ้น 55 คัน แบ่งเป็น 33 จังหวัด 7 ศูนย์ฯ

8.1 รถตู้โดยสาร 12 ที่นั่ง จำนวน 7 คัน (สำหรับ 4 จังหวัด/3 ศูนย์ฯ)

8.2 รถบรรทุก 1 ตัน ขับเคลื่อน 2 ล้อ แบบดับเบิลแค้น จำนวน 25 คัน (สำหรับ 25 จังหวัด/4 ศูนย์ฯ)

8.3 รถบรรทุก 1 ตัน ขับเคลื่อน 4 ล้อ แบบดับเบิลแค้น จำนวน 7 คัน (สำหรับ 7 จังหวัด/1 ศูนย์ฯ)

9. การตรวจสอบพัสดุประจำปี ตามระเบียบฯ ข้อ 213 ภายในเดือนสุดท้ายก่อนสิ้นปีงบประมาณ หัวหน้าหน่วยงานของรัฐ หรือหัวหน้าหน่วยพัสดุตามข้อ 205 แต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการตรวจสอบพัสดุ ซึ่งมีใช้เจ้าหน้าที่ (พัสดุ) เพื่อตรวจสอบการรับจ่ายพัสดุในงวด 1 ปีที่ผ่านมา และรายงานผลการตรวจสอบดังกล่าวต่อผู้แต่งตั้งภายใน 30 วันทำการนับแต่วันเริ่มดำเนินการตรวจสอบพัสดุนั้น

ตัวอย่าง (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568) วันเริ่มตรวจสอบพัสดุเป็นวันพุธที่ 1 ตุลาคม 2568 ซึ่งผู้ตรวจสอบพัสดุจะต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จพร้อมทั้งส่งรายงานผลการตรวจสอบต่อผู้แต่งตั้งภายในวันที่ 13 พฤศจิกายน 2568

10. งบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

10.1 งบลงทุน

◦ แผนงานพื้นฐานด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน 183 รายการ วงเงิน 151.9171 ล้านบาท (ครุภัณฑ์ (สำนักงาน ยานพาหนะ คอมพิวเตอร์ งานบ้านงานครัว อื่นๆ) และค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง (อาคาร ที่ทำการ ปรับปรุงอาคารที่พักอาศัย ระบบสาธารณูปโภค)

ทุกรายการ เบิกจ่ายภายในไตรมาสที่ 1 (ธันวาคม 2568) และก่อนสิ้นไตรมาสที่ 1 (ธันวาคม 2568)

◦ แผนงานยุทธศาสตร์การเกษตรสร้างมูลค่า (ส่วนงบลงทุน) 5 รายการ วงเงิน 14.5614 ล้านบาท (ครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์ ค่าก่อสร้างระบบสาธารณูปโภค ค่าก่อสร้างอื่นๆ)

ทุกรายการ เบิกจ่ายและก่อนสิ้นไตรมาสที่ 1 (ธันวาคม 2568)

10.2 งบเงินอุดหนุน (รายจ่ายลงทุน)

◦ แผนงานยุทธศาสตร์การเกษตรสร้างมูลค่า: 136 รายการ วงเงิน 175.8500 ล้านบาท ตัวอย่างโครงการ ได้แก่ โครงการสร้างมูลค่าเพิ่มจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร, ส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตร, ส่งเสริมและพัฒนาสถาบันเกษตรกร

แนวทางการดำเนินการ ยืนยันขอรับ (15 ก.ย. 2568), แจ้งแนวทางการสนับสนุน (ก.ย. 2568), พ.ร.บ. ใช้บังคับ กรมออกแผนและจัดสรรให้ (ต.ค. 2568), ส่งผลการจัดซื้อจัดจ้าง (ภายใน ธ.ค. 2568), เบิกจ่ายเงินให้สหกรณ์ (ภายใน ธ.ค. 2568), รายงานผลการใช้ประโยชน์

๐ แผนงานยุทธศาสตร์เสริมสร้างพลังทางสังคม: 28 รายการ วงเงิน 14.8795 ล้านบาท ตัวอย่างโครงการ ได้แก่ โครงการส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ, ปรับปรุงอาคารกิจกรรมสหกรณ์นักเรียน

แนวทางการดำเนินการ ยืนยันขอรับ (ส.ค. 2568), แจ้งแนวทางปฏิบัติในการเบิกจ่าย (ก.ย. 2568), พ.ร.บ. ใช้บังคับ กรมออกแผนและส่งเงินจัดสรร (ต.ค. 2568), ส่งผลการจัดซื้อจัดจ้าง (ภายใน ธ.ค. 2568), เบิกจ่ายเงินให้โรงเรียน (ภายใน ธ.ค. 2568)

11. หลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติในการขอกันเงินงบประมาณปี พ.ศ. 2568 ไว้เบิกเหลือปี อ้างอิงหนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค 0402.5/ว 168 ลงวันที่ 25 สิงหาคม 2568

12. การนำเข้าข้อมูลในระบบ New GFMS Thai และการดำเนินการเกี่ยวกับการเบิกจ่ายในระบบ New GFMS Thai

- ให้ส่วนราชการบันทึก (หน่วยเบิกจ่าย):
 - ๐ รายการปรับหมวดรายจ่าย ให้แล้วเสร็จภายในวันอังคารที่ 30 กันยายน 2568
 - ๐ รายการขอเบิกเงิน (ขบ.)
 - ๐ ใบสั่งซื้อสั่งจ้าง (PO)
 - ๐ บันทึกรายการจ่ายชำระเงิน (ขจ.05)
- คำเตือน: หากเบิกจ่ายเงินไม่ทันภายในวันอังคารที่ 30 กันยายน 2568 เงินงบประมาณนั้นจะพับไป

6. พิธีประกาศเกียรติคุณผู้เกษียณอายุราชการ

ท่านอธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์และรองอธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์ มอบโล่ที่ระลึกให้กับผู้เกษียณอายุราชการ จำนวน 80 ท่าน ดังรายนามต่อไปนี้

ที่	ชื่อ - นามสกุล	ตำแหน่ง / สังกัด
1.	นายวิศิษฐ์ ศรีสุวรรณ	อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์
2.	นายสันทาน สีสา	รองอธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์
3.	นางกัญญา ภัทรวนาคุปต์	ผู้เชี่ยวชาญด้านพัฒนาการสหกรณ์ กองพัฒนาระบบสนับสนุนการสหกรณ์
4.	นางทิพวรรณ เลิศหิรัญย์	ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการเงินสหกรณ์ กองพัฒนาสหกรณ์ด้านการเงินและร้านค้า

ที่	ชื่อ - นามสกุล	ตำแหน่ง /สังกัด
5.	นายธนรัฐ โคจรานนท์	ผู้อำนวยการกองพัฒนาสหกรณ์ด้านการเงินและร้านค้า กองพัฒนาสหกรณ์ด้านการเงินและร้านค้า
6.	นายสหนธ ชัยจิรนนท์	สหกรณ์จังหวัดสระบุรี สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสระบุรี
7.	นางทวีสุข เถลิงศักดิ์ตาเดช	สหกรณ์จังหวัดชัยนาท สำนักงานสหกรณ์จังหวัดชัยนาท
8.	นายสมาน สุภักควาณิชย์	สหกรณ์จังหวัดปราจีนบุรี สำนักงานสหกรณ์จังหวัดปราจีนบุรี
9.	นางสาวสมจิตร ภูผาพลอย	สหกรณ์จังหวัดมหาสารคาม สำนักงานสหกรณ์จังหวัดมหาสารคาม
10.	นายพิชัย ปานแก้ว	สหกรณ์จังหวัดกาญจนบุรี สำนักงานสหกรณ์จังหวัดกาญจนบุรี
11.	นายมงคล ประทุมคำ	สหกรณ์จังหวัดหนองคาย สำนักงานสหกรณ์จังหวัดหนองคาย
12.	นางยุพดี สารทอง	สหกรณ์จังหวัดสกลนคร สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสกลนคร
13.	นางวิไล ยูอันเช่น	สหกรณ์จังหวัดบุรีรัมย์ สำนักงานสหกรณ์จังหวัดบุรีรัมย์
14.	นายทวีศักดิ์ อสุชีวะ	สหกรณ์จังหวัดชัยภูมิ สำนักงานสหกรณ์จังหวัดชัยภูมิ
15.	นายสุธี ชันทอง	สหกรณ์จังหวัดลำปาง สำนักงานสหกรณ์จังหวัดลำปาง
16.	นายนำโชค ศิลกุล	สหกรณ์จังหวัดพิษณุโลก สำนักงานสหกรณ์จังหวัดพิษณุโลก
17.	นายยงยุทธ เสมหาใหญ่	สหกรณ์จังหวัดสุโขทัย สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสุโขทัย
18.	นางผ่องศรี รวมสุข	สหกรณ์จังหวัดกำแพงเพชร สำนักงานสหกรณ์จังหวัดกำแพงเพชร
19.	นายเกษมสันต์ จันทรทนต์	นักวิชาการพัสดุชำนาญการพิเศษ กองคลัง
20.	นางณมน เชาววัลลัณ	นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการพิเศษ สำนักพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยีการสหกรณ์

ที่	ชื่อ - นามสกุล	ตำแหน่ง /สังกัด
21.	นายอดุล ภิบาลทรัพย์	นักวิชาการสหกรณ์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานสหกรณ์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
22.	นายวิชา งามสวย	นักวิชาการสหกรณ์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานสหกรณ์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
23.	นางสาวอารีวรรณ สงวนเผ่า	นักวิชาการสหกรณ์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานสหกรณ์จังหวัดลพบุรี
24.	นายอำพล ทองเพชร	นักวิชาการสหกรณ์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสระบุรี
25.	นางสาวศิริณัฏพร เสาวภายนต์	นักวิชาการสหกรณ์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานสหกรณ์จังหวัดกาญจนบุรี
26.	นายเผ่าพงศ์ แสวอู	นักวิชาการสหกรณ์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานสหกรณ์จังหวัดเพชรบุรี
27.	นางจรัสค์ลักษณ์ นักเสียง	นักวิชาการสหกรณ์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานสหกรณ์จังหวัดจันทบุรี
28.	นายประสาน พะนอจันทร์	นักวิชาการสหกรณ์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานสหกรณ์จังหวัดจันทบุรี
29.	นายคณิต พงษ์ประเสริฐ	นักวิชาการสหกรณ์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานสหกรณ์จังหวัดปราจีนบุรี
30.	นายชัยฤทธิ์ เจริญสุข	นักวิชาการสหกรณ์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานสหกรณ์จังหวัดตาก
31.	นายนพดล ภูมิประพัทธ์	นักวิชาการสหกรณ์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสุโขทัย
32.	ว่าที่ร้อยตรีสมมาตร โกศล	นักวิชาการสหกรณ์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานสหกรณ์จังหวัดพิษณุโลก
33.	นายกรองเกียรติ เกสรทอง	นักวิชาการสหกรณ์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานสหกรณ์จังหวัดพิจิตร
34.	นายเสรี ฉิมพลี	นักวิชาการสหกรณ์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานสหกรณ์จังหวัดเพชรบูรณ์
35.	นายสิทธิธานต์ สิทธิประเสริฐ	นักวิชาการสหกรณ์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานสหกรณ์จังหวัดเชียงใหม่
36.	นายสนิท หิรัญพิพัฒน์พงศ์	นักวิชาการสหกรณ์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานสหกรณ์จังหวัดลำปาง

ที่	ชื่อ - นามสกุล	ตำแหน่ง /สังกัด
37.	นางอุษา เครือสาร	นักวิชาการสหกรณ์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานสหกรณ์จังหวัดพะเยา
38.	นายสันติ วิริยอุดมศิริ	นักวิชาการสหกรณ์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานสหกรณ์จังหวัดบุรีรัมย์
39.	นายภาคภูมิ ยอดน้ำคำ	นักวิชาการสหกรณ์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานสหกรณ์จังหวัดบุรีรัมย์
40.	นายภูมสิทธิ์ แก้วแจ่มจันทร์	นักวิชาการสหกรณ์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานสหกรณ์จังหวัดบุรีรัมย์
41.	นางพิศมัย ชูรัตน์	นักวิชาการสหกรณ์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานสหกรณ์จังหวัดยโสธร
42.	นางอำไพ สิงห์สถิตย์	นักวิชาการสหกรณ์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานสหกรณ์จังหวัดเลย
43.	นางศุภกาย เล็กศรีณยพงษ์	นักวิชาการสหกรณ์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานสหกรณ์จังหวัดมหาสารคาม
44.	นางจิราณูช เชื้อไพบูลย์	นักวิชาการสหกรณ์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานสหกรณ์จังหวัดกาฬสินธุ์
45.	นายประพัตร กลิ่นศรีสุข	นักวิชาการสหกรณ์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานสหกรณ์จังหวัดร้อยเอ็ด
46.	นายสุจิน วงค์ท่าเรือ	นักวิชาการสหกรณ์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานสหกรณ์จังหวัดนครศรีธรรมราช
47.	นางยุพิน ยาจาติ	นักวิชาการสหกรณ์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานสหกรณ์จังหวัดนครศรีธรรมราช
48.	นางปาริชาติ สุธาประดิษฐ์	นักวิชาการสหกรณ์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานสหกรณ์จังหวัดกระบี่
49.	นายอภิวิทย์ ทองทวี	นักวิชาการสหกรณ์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานสหกรณ์จังหวัดพัทลุง
50.	นางมยุรี ดวงแก้ว	นักวิชาการสหกรณ์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานสหกรณ์จังหวัดพัทลุง
51.	นางอัสลีนา ระเด่นอาหมัด	นักวิชาการสหกรณ์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานสหกรณ์จังหวัดปัตตานี
52.	นางนพวรรณ มาทวี	นักจัดการงานทั่วไปชำนาญการ กองแผนงาน

ที่	ชื่อ - นามสกุล	ตำแหน่ง /สังกัด
53.	นางเพ็ญประภา โคตะนิวงษ์	นักวิชาการสหกรณ์ชำนาญการ สำนักงานสหกรณ์จังหวัดขอนแก่น
54.	นางณัฐนันท์ ศรีสมบัติ	นักวิชาการสหกรณ์ชำนาญการ สำนักงานสหกรณ์จังหวัดหนองคาย
55.	นายไพโรจน์ สีสด	นักวิชาการสหกรณ์ชำนาญการ สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสกลนคร
56.	นางวัชรีย์ ไปพบ	นักวิชาการสหกรณ์ชำนาญการ สำนักงานสหกรณ์จังหวัดกาฬสินธุ์
57.	นายเฉลียง อันทรบุตร	นักจัดการงานทั่วไปชำนาญการ สำนักงานสหกรณ์จังหวัดกาฬสินธุ์
58.	นางสาวอรพิน จริยะพิศาล	นักวิชาการสหกรณ์ชำนาญการ สำนักงานสหกรณ์จังหวัดร้อยเอ็ด
59.	นายธวัช บิริบูรณ์	นักวิชาการสหกรณ์ชำนาญการ สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสุราษฎร์ธานี
60.	นายพิเชษฐ์ เพชรฤทธิ์	นักวิชาการสหกรณ์ชำนาญการ สำนักงานสหกรณ์จังหวัดนครศรีธรรมราช
61.	นายจิรพงศ์ หนูรักษ์	นักวิชาการสหกรณ์ชำนาญการ สำนักงานสหกรณ์จังหวัดพัทลุง
62.	นางสาวรอปีอะ มะมิง	นักวิชาการสหกรณ์ชำนาญการ สำนักงานสหกรณ์จังหวัดปัตตานี
63.	นายสินชัย พสกภักดี	เจ้าพนักงานส่งเสริมสหกรณ์อาวุโส สำนักงานส่งเสริมสหกรณ์กรุงเทพมหานคร พื้นที่ 1
64.	นายวัชราคม ทัพไชย	เจ้าพนักงานส่งเสริมสหกรณ์อาวุโส สำนักงานสหกรณ์จังหวัดอ่างทอง
65.	นายสมศักดิ์ มั่งมี	เจ้าพนักงานส่งเสริมสหกรณ์อาวุโส สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสระบุรี
66.	นายพรเทพ สองสี	เจ้าพนักงานส่งเสริมสหกรณ์อาวุโส สำนักงานสหกรณ์จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
67.	นายภัทรพล วงศ์ปรีชาสวัสดิ์	เจ้าพนักงานส่งเสริมสหกรณ์อาวุโส สำนักงานสหกรณ์จังหวัดปราจีนบุรี
68.	นายเจริญ คงเกษม	เจ้าพนักงานส่งเสริมสหกรณ์อาวุโส สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสุโขทัย

ที่	ชื่อ - นามสกุล	ตำแหน่ง /สังกัด
69.	นายจรัญ พงษ์เผ่า	เจ้าพนักงานส่งเสริมสหกรณ์อาวุโส สำนักงานสหกรณ์จังหวัดพิษณุโลก
70.	นายธนพ นั้บแสง	เจ้าพนักงานส่งเสริมสหกรณ์อาวุโส สำนักงานสหกรณ์จังหวัดน่าน
71.	นายแซน สมบัติ	เจ้าพนักงานส่งเสริมสหกรณ์อาวุโส สำนักงานสหกรณ์จังหวัดแพร่
72.	นายประวาน อุปทอง	เจ้าพนักงานส่งเสริมสหกรณ์อาวุโส สำนักงานสหกรณ์จังหวัดอุบลราชธานี
73.	นายสุวัฒน์ เทพโยธิน	เจ้าพนักงานส่งเสริมสหกรณ์อาวุโส สำนักงานสหกรณ์จังหวัดขอนแก่น
74.	นายรณชัย เวียงกมล	เจ้าพนักงานส่งเสริมสหกรณ์อาวุโส สำนักงานสหกรณ์จังหวัดร้อยเอ็ด
75.	นายสาโรจน์ จิตราวุธ	เจ้าพนักงานส่งเสริมสหกรณ์อาวุโส สำนักงานสหกรณ์จังหวัดนครราชสีมา
76.	นางอมรรัตน์ จรียา	เจ้าพนักงานการเงินและบัญชีชำนาญงาน กองคลัง
77.	นางพัชรินทร์ เรือนมูล	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการสหกรณ์ที่ 9 จังหวัดเชียงใหม่ สำนักพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยีการสหกรณ์
78.	นายสุพรรณ ช่อนกลิ่น	นายช่างเครื่องกลชำนาญงาน ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการสหกรณ์ที่ 7 จังหวัดขอนแก่น สำนักพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยีการสหกรณ์
79.	นางพรทิพา พรหมมินทร์	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน สำนักงานสหกรณ์จังหวัดเชียงใหม่
80.	นายอุดร แดงบรรจง	เจ้าพนักงานส่งเสริมสหกรณ์ชำนาญงาน สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสุราษฎร์ธานี

7. การประเมินผลโครงการสัมมนาทางวิชาการ

การประเมินผลโครงการสัมมนาทางวิชาการขับเคลื่อนสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรสู่ความเข้มแข็งผ่านการถอดบทเรียนร่อนนายทะเบียนสหกรณ์ (ครบรอบ 53 ปี) ระหว่างวันที่ 3 - 5 กันยายน 2568 ณ โรงแรมแกรนด์พาลาสโซ่ พัทยา จังหวัดชลบุรี ผู้เข้าร่วมจัดทำแบบประเมินหลังเสร็จสิ้นโครงการฯ ตามรายละเอียด ดังนี้

1. วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล เกณฑ์การให้คะแนนการตอบแบบสอบถาม การหาค่าเฉลี่ยเพื่อประเมินค่าความคิดเห็น ประกอบด้วย

ลำดับ	ระดับความคิดเห็น	ค่าคะแนน
1.	น้อยที่สุด	1 คะแนน
2.	น้อย	2 คะแนน
3.	ปานกลาง	3 คะแนน
4.	มาก	4 คะแนน
5.	มากที่สุด	5 คะแนน

2. การคิดคะแนนเฉลี่ยและแบ่งระดับความคิดเห็น

2.1 ค่าสถิติร้อยละ (Percentage) และค่าเฉลี่ย (Mean) โดยกำหนดอันตรภาคชั้น (คะแนนสูงสุด - ต่ำสุด)/จำนวนอันตรภาคชั้น = $(5 - 4) / 5 = 0.8$

การแปลความหมายช่วงค่าเฉลี่ยเป็นระดับความคิดเห็นของผู้เข้าอบรมดังนี้

ลำดับ	ช่วงค่าคะแนนเฉลี่ย	ระดับความคิดเห็น
1.	1.00 - 1.80	น้อยที่สุด
2.	1.81 - 2.60	น้อย
3.	2.61 - 3.40	ปานกลาง
4.	3.41 - 4.20	มาก
5.	4.21 - 5.00	มากที่สุด

2.2 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) หรือ ค่า S.D. เป็นการวัดการกระจายของผลต่างของข้อมูลแต่ละค่ากับค่าเฉลี่ย ซึ่งสามารถอธิบายได้ว่า

ค่า S.D. มีค่ามาก แสดงว่าข้อมูลมีการกระจายมาก ค่าเฉลี่ยที่ได้เป็นตัวแทนที่ไม่ดี
ค่า S.D. มีค่าน้อย แสดงว่าข้อมูลมีการกระจายน้อย ค่าเฉลี่ยที่ได้เป็นตัวแทนที่ดี

โดยปกติ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของข้อมูลที่แสดงการวัดผลที่ดีจะต้องมีค่าไม่เกิน 2 เท่าของ ค่าเฉลี่ย (Mean)

$$\text{สูตรการหาค่า } S.D. = \sqrt{\frac{\sum (x - \bar{x})^2}{n - 1}}$$

X = ค่าข้อมูล
 $\bar{x}$ = ค่าเฉลี่ย
n = จำนวนข้อมูล

การประเมินผลโครงการสัมมนาทางวิชาการขับเคลื่อนสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรสู่ความเข้มแข็งผ่านการถอดบทเรียนร่อนนายทะเบียนสหกรณ์ (ครบรอบ 53 ปี) ประเมินผลโดยใช้แบบสอบถาม เพื่อวัดระดับความคิดเห็น 5 ระดับ ผู้เข้าร่วมโครงการตอบแบบสอบถาม จำนวน 365 คน ใช้รูปแบบการประเมินด้วยโปรแกรม Google Form ผ่านระบบออนไลน์สามารถสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้ ดังนี้

ผลการประเมินความพึงพอใจต่อการประเมินผลโครงการสัมมนาทางวิชาการเนื่องในโอกาสวันคล้ายวันสถาปนากรมส่งเสริมสหกรณ์ (ครบรอบ 52 ปี)

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานทั่วไป

N=365

	ข้อมูลพื้นฐาน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ			
	ชาย	116	31.8
	หญิง	249	68.2
สังกัด			
	หน่วยงานส่วนกลาง (รวม สสพ.1 - 2)	62	17.0
	หน่วยงานส่วนภูมิภาค 76 จังหวัด	268	73.4
	ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการสหกรณ์ที่ 1 - 20	31	8.5
	นิคมสหกรณ์	4	1.1

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวนมาก เป็นเพศหญิง จำนวน 249 คน คิดเป็นร้อยละ 68.2 เพศชาย จำนวน 116 คน คิดเป็นร้อยละ 31.8 และจำนวนมากสังกัด หน่วยงานส่วนภูมิภาค 76 จังหวัด จำนวน 268 คน คิดเป็นร้อยละ 73.4 รองลงมา คือ หน่วยงานส่วนกลาง (รวม สสพ.1 - 2) จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 17.0 ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการสหกรณ์ที่ 1 - 20 จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 8.5 และนิคมสหกรณ์ จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.1 ตามลำดับ

ส่วนที่ 2 การประเมินความเหมาะสมของการจัดโครงการ

ตารางที่ 2 จำนวน ร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามการ ประเมินผล โครงการสัมมนาทางวิชาการขับเคลื่อนสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรสู่ความเข้มแข็งผ่านการถอดบทเรียน ร่องนายทะเบียน ด้านการบรรลุมัตถุประสงค์โครงการ

N=365

รายการที่ประเมิน	ระดับความคิดเห็น					$\bar{X}$	SD	ระดับ ความ คิดเห็น
	น้อย ที่สุด (1)	น้อย (2)	ปาน กลาง (3)	มาก (4)	มาก ที่สุด (5)			
การบรรลุวัตถุประสงค์โครงการ								
2.1. ผู้เข้าร่วมโครงการเพิ่ม ทักษะความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่ เกี่ยวข้องให้แก่ผู้ปฏิบัติหน้าที่รอง นายทะเบียนสหกรณ์และการ ปฏิบัติหน้าที่ในฐานะนาย ทะเบียนสหกรณ์	0 (0.0)	4 (1.1)	30 (8.2)	151 (41.4)	180 (49.3)	4.39	0.69	มากที่สุด
2.2 ผู้เข้าร่วมโครงการถ่ายทอด ประสบการณ์การปฏิบัติงาน (ถอดบทเรียน) ของผู้ปฏิบัติ หน้าที่รองนายทะเบียนสหกรณ์ และเพิ่มศักยภาพข้าราชการใน การขับเคลื่อนงานส่งเสริม สหกรณ์สู่ความเข้มแข็ง	0 (0.0)	0 (0.0)	22 (6.0)	145 (39.7)	198 (54.2)	4.48	0.61	มากที่สุด
2.3 ผู้เข้าร่วมโครงการร่วมกัน กำหนดแนวทางการขับเคลื่อน สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร ให้มีความเข้มแข็งในเชิงประจักษ์	0 (0.0)	2 (0.5)	36 (9.9)	159 (43.6)	168 (46.0)	4.35	0.68	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม						4.46	0.64	มากที่สุด

หมายเหตุ () หมายถึง ค่าร้อยละ

จากตารางที่ 2 พบว่า จากการศึกษาคำความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อโครงการสัมมนาทาง วิชาการขับเคลื่อนสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรสู่ความเข้มแข็งผ่านการถอดบทเรียนร่องนายทะเบียน ด้านการบรรลุมัตถุประสงค์โครงการ พบว่าส่วนใหญ่มีความคิดเห็นในระดับ “มากที่สุด” มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.46 ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.64

เมื่อพิจารณาในรายละเอียดแต่ละหัวข้อในการประเมิน พบว่า ความคิดเห็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้เข้าร่วมโครงการถ่ายทอดประสบการณ์การปฏิบัติงาน (ถอดบทเรียน) ของผู้ปฏิบัติหน้าที่รองนายทะเบียน สหกรณ์ และเพิ่มศักยภาพข้าราชการในการขับเคลื่อนงานส่งเสริมสหกรณ์สู่ความเข้มแข็ง มีความคิดเห็นในระดับ “มากที่สุด” ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.48 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.61

รองลงมา คือ ผู้เข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่ที่เกี่ยวข้อง ให้แก่ ผู้ปฏิบัติหน้าที่รองนายทะเบียนสหกรณ์และการปฏิบัติหน้าที่ในฐานะนายทะเบียนสหกรณ์ มีความคิดเห็นในระดับ “มากที่สุด” ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.39 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.69

และผู้เข้าร่วมโครงการร่วมกันกำหนดแนวทางการขับเคลื่อนสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร ให้มีความเข้มแข็งในเชิงประจักษ์ มีความคิดเห็นในระดับ “มากที่สุด” ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.35 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.68 ตามลำดับ

ตารางที่ 3 จำนวน ร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม การประเมินผลโครงการสัมมนาทางวิชาการขับเคลื่อนสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรสู่ความเข้มแข็ง ผ่านการถอดบทเรียนรองนายทะเบียน ด้านความพึงพอใจต่อหัวข้อวิชา

N=365

ความพึงพอใจต่อหัวข้อวิชา	ระดับความคิดเห็น					$\bar{x}$	SD	ระดับความคิดเห็น
	น้อยที่สุด (1)	น้อย (2)	ปานกลาง (3)	มาก (4)	มากที่สุด (5)			
3.1 “แนวทางการขับเคลื่อนสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรสู่ความเข้มแข็งในปี 2569”	0 (0.0)	1 (0.3)	20 (5.5)	134 (36.7)	210 (57.5)	4.52	0.61	มากที่สุด
3.2 “การส่งเสริมและการกำกับเพื่อขับเคลื่อนสหกรณ์สู่ความเข้มแข็ง”	0 (0.0)	1 (0.3)	18 (4.9)	138 (37.8)	208 (57.0)	4.52	0.60	มากที่สุด
3.3 “การดำเนินคดีแพ่ง/อาญาที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานและการดำเนินธุรกิจสหกรณ์”	0 (0.0)	0 (0.0)	14 (3.8)	127 (34.8)	224 (61.4)	4.58	0.57	มากที่สุด
3.4 “การวางแผนทางการเงินเพื่อความมั่นคงในอาชีพราชการก่อนและหลังเกษียณ”	0 (0.0)	0 (0.0)	17 (4.7)	142 (38.9)	206 (56.4)	4.52	0.59	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม						4.53	0.59	มากที่สุด

หมายเหตุ () หมายถึง ค่าร้อยละ

จากตารางที่ 3 พบว่า จากการศึกษาความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อโครงการสัมมนาทางวิชาการขับเคลื่อนสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรสู่ความเข้มแข็งผ่านการถอดบทเรียนรอนายทะเบียนด้านความพึงพอใจต่อหัวข้อวิชาการ พบว่าส่วนใหญ่มีความคิดเห็นในระดับ “มากที่สุด” มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.53 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.59

เมื่อพิจารณาในรายละเอียดแต่ละหัวข้อในการประเมิน พบว่า

ความคิดเห็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ “การดำเนินคดีแพ่ง/อาญาที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานและการดำเนินธุรกิจสหกรณ์” มีความคิดเห็นในระดับ “มากที่สุด” ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.58 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.57

ตารางที่ 4 จำนวน ร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามการประเมินผลโครงการสัมมนาทางวิชาการขับเคลื่อนสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรสู่ความเข้มแข็งผ่านการถอดบทเรียนรอนายทะเบียน ด้านความพึงพอใจต่อการจัดสัมมนาทางวิชาการ

N=365

ความพึงพอใจต่อการจัดสัมมนาทางวิชาการ	ระดับความคิดเห็น					$\bar{x}$	SD	ระดับความคิดเห็น
	น้อยที่สุด (1)	น้อย (2)	ปานกลาง (3)	มาก (4)	มากที่สุด (5)			
4.1 รูปแบบการจัดงานโครงการสัมมนาทางวิชาการขับเคลื่อนสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรสู่ความเข้มแข็งผ่านการถอดบทเรียนรอนายทะเบียนสหกรณ์ ครบรอบ 53 ปี	0 (0.0)	4 (1.1)	34 (9.3)	121 (33.2)	206 (56.4)	4.45	0.71	มากที่สุด
4.2 การให้บริการของเจ้าหน้าที่โครงการ	0 (0.0)	4 (1.1)	30 (8.2)	123 (33.7)	208 (57.0)	4.47	0.67	มากที่สุด
4.3 ระยะเวลาการจัดงาน	0 (0.0)	0 (0.0)	35 (9.6)	120 (32.9)	210 (57.5)	4.48	0.67	มากที่สุด
4.4 ความพร้อมของสื่อทัศนูปกรณ์	0 (0.0)	4 (1.1)	24 (6.6)	125 (34.2)	212 (58.1)	4.49	0.67	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม						4.47	0.69	มากที่สุด

หมายเหตุ () หมายถึง ค่าร้อยละ

จากตารางที่ 4 พบว่า จากการศึกษาความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อโครงการสัมมนาทางวิชาการขับเคลื่อนสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรสู่ความเข้มแข็งผ่านการถอดบทเรียนรอนายทะเบียน ด้านความพึงพอใจต่อการจัดสัมมนาทางวิชาการ พบว่าส่วนใหญ่มีความคิดเห็นในระดับ “มากที่สุด” มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.47 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.69

เมื่อพิจารณาในรายละเอียดแต่ละหัวข้อในการประเมิน พบว่า

ความคิดเห็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ “ความพร้อมของโสตทัศนูปกรณ์ เช่น จอภาพ เครื่องเสียง ลำโพง เป็นต้น” มีความคิดเห็นในระดับ “มากที่สุด” ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.49 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.67

รองลงมา คือ ระยะเวลาการจัดงาน มีความคิดเห็นในระดับ “มากที่สุด” ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.48 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.67

“การให้บริการของเจ้าหน้าที่โครงการ” มีความคิดเห็นในระดับ “มากที่สุด” ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.47 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.67

และ“รูปแบบการจัดงานโครงการสัมมนาทางวิชาการขับเคลื่อนสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรสู่ความเข้มแข็งผ่านการถอดบทเรียนรอนายทะเบียนสหกรณ์ ครบรอบ 53 ปี” มีความคิดเห็นในระดับ “มากที่สุด” ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.45 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.71 ตามลำดับ

ตารางที่ 5 จำนวน ร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามการประเมินผล โครงการสัมมนาทางวิชาการขับเคลื่อนสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรสู่ความเข้มแข็งผ่านการถอดบทเรียนรอนายทะเบียน โดยภาพรวม

N = 365

รายการที่ประเมิน	ระดับความคิดเห็น					$\bar{x}$	SD	ระดับความคิดเห็น
	น้อยที่สุด (1)	น้อย (2)	ปานกลาง (3)	มาก (4)	มากที่สุด (5)			
ความพึงพอใจ โดยภาพรวม ต่อโครงการสัมมนาทาง วิชาการขับเคลื่อนสหกรณ์ และกลุ่มเกษตรกรสู่ความ เข้มแข็งผ่านการถอด บทเรียนรอนายทะเบียน	0 (0.0)	0 (0.0)	23 (6.3)	128 (35.1)	214 (58.6)	4.52	0.61	มากที่สุด

หมายเหตุ () หมายถึง ค่าร้อยละ

จากตารางที่ 5 พบว่า จากการศึกษาความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อโครงการสัมมนาทางวิชาการขับเคลื่อนสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรสู่ความเข้มแข็งผ่านการถอดบทเรียนรอนายทะเบียน พบว่าส่วนใหญ่มีความคิดเห็นในระดับ “มากที่สุด” มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.52 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.61

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการจัดโครงการ

๑. ด้านการบริหารจัดการ

- ๑) เจ้าหน้าที่บางส่วนไม่อำนวยความสะดวกเพียงพอ
- ๒) ขั้นตอนรับศิษย์การ์ด/กุญแจห้องพักล่าช้า
- ๓) ห้องพักไม่พร้อม ต้องรอนาน บางห้องยังไม่ทำความสะอาด
- ๔) การจัดที่นั่งประชุม/ห้องเลี้ยงแอด ไม่เหมาะกับจำนวนผู้เข้าร่วม
- ๕) บริหารจัดการโรงแรมและการอบรมยังติดขัด

๒. ด้านสถานที่ และการบริการโรงแรม

- ๑) โรงแรม/สถานที่จัดไม่เหมาะสมกับจำนวนคน
- ๒) ห้องประชุม/ห้องเลี้ยงแคบเกินไป
- ๓) ลิฟต์ไม่เพียงพอ ต้องรอคิวนาน
- ๔) ห้องอาหารเล็ก โต๊ะ-เก้าอี้ไม่เพียงพอ
- ๕) ระบบแอร์ไม่ทั่วถึง บางจุดเย็น บางจุดอึดอัด
- ๖) มีข้อเสนอให้เลือกสถานที่ที่เดินทางสะดวก (กรุงเทพฯ หรือจังหวัดที่มีสนามบิน)
- ๗) อาหารรสชาติไม่อร่อย ขาดความหลากหลาย ช้า ๆ อาหารบางมื้อไม่เพียงพอ/ต้องรอคิวนาน
- ๘) ขาดการแจ้งข้อมูลสิ่งอำนวยความสะดวกในห้องพัก (เช่น เตารีด, ไดรเปาผม)

๓. ด้านวิชาการและเนื้อหา

- ๑) ได้รับความรู้ที่เป็นประโยชน์ โดยเฉพาะด้านกฎหมาย
- ๒) ควรเพิ่มหัวข้ออื่น ๆ บ้าง นอกจากวิชาด้านกฎหมาย
- ๓) ควรจัดวิชาสำคัญในช่วงเช้าวันแรก ๆ
- ๔) วันสุดท้ายไม่ควรเชิญวิทยากรภายนอกมาก เพราะผู้เข้าร่วมทยอยกลับ
- ๕) ควรเพิ่มกรณีศึกษา / ถอดบทเรียน / VTR ความสำเร็จของสหกรณ์
- ๖) ควรมีเอกสารแจก (Handout) คู่กับสไลด์

ภาคผนวก

คำสั่งสำนักพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยีการสหกรณ์

ที่ ๑๖ /๒๕๖๘

เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานโครงการสัมมนาทางวิชาการขับเคลื่อนสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร
สู่ความเข้มแข็งและการถอดบทเรียนรอนายทะเบียนสหกรณ์

ตามที่กรมส่งเสริมสหกรณ์ ได้มอบหมายให้สำนักพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยีการสหกรณ์ ดำเนินการจัดโครงการสัมมนาทางวิชาการขับเคลื่อนสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรสู่ความเข้มแข็งและการถอดบทเรียนรอนายทะเบียนสหกรณ์ ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการจัดโครงการดังกล่าวบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่โครงการกำหนด และเกิดผลเป็นรูปธรรม สำนักพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยีการสหกรณ์ จึงขอแต่งตั้งคณะทำงานดำเนินการตามรายชื่อ และอำนาจหน้าที่ ดังนี้

ที่ปรึกษาคณะทำงาน นายพิษณุ พินรอด ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยีการสหกรณ์

๑. คณะทำงานด้านอำนวยการและจัดการสัมมนาทางวิชาการ มีหน้าที่ในการประสานงาน

กับคณะทำงานทุกคณะ เพื่อการวางแผน จัดลำดับขั้นตอนของการดำเนินการบริหารจัดการโครงการสัมมนา ในภาพรวม กำหนดขั้นตอนดำเนินการพิธีการเปิดสัมมนา การมอบโล่รางวัล ประสานวิทยากร พิธีกร การจัดการภายในห้องสัมมนา ดูแลและกำกับผู้เข้าร่วมประชุมให้เกิดความเรียบร้อย และปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย เพื่อให้โครงการบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะทำงานประกอบด้วย

๑. นายสุทธิศักดิ์ โกคาพานิช	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาบุคลากรสหกรณ์	ประธานคณะทำงาน
๒. นางณมน เชาววิลแล่น	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาบุคลากร	คณะทำงาน
๓. น.ส.วิภารัตน์ โมริดา	ผู้อำนวยการศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการสหกรณ์ที่ ๓	คณะทำงาน
๔. น.ส.ภัทรพร ศิริมงคล	ผู้อำนวยการศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการสหกรณ์ที่ ๔	คณะทำงาน
๕. นายปริญญา เศวตธรรม	ผู้อำนวยการศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการสหกรณ์ที่ ๕	คณะทำงาน
๖. นายชายชาญ อาษาพล	ผู้อำนวยการศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการสหกรณ์ที่ ๖	คณะทำงาน
๗. น.ส.อรมนี สังฆะมณี	ผู้อำนวยการศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการสหกรณ์ที่ ๗	คณะทำงาน
๘. น.ส.ศิวาพร วังสมบัติ	ผู้อำนวยการศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการสหกรณ์ที่ ๘	คณะทำงาน
๙. น.ส.อมรรัตน์ คำเวียงสา	ผู้อำนวยการศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการสหกรณ์ที่ ๑๐	คณะทำงาน
๑๐. นายเกรียงศักดิ์ หางนา	ผู้อำนวยการศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการสหกรณ์ที่ ๑๑	คณะทำงาน
๑๑. น.ส.มนกรรณ์ ยอดใจ	ผู้อำนวยการศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการสหกรณ์ที่ ๑๒	คณะทำงาน
๑๒. นายณรงค์ ยี่หวา	ผู้อำนวยการศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการสหกรณ์ที่ ๑๓	คณะทำงาน
๑๓. นายณที สะอาดนัก	ผู้อำนวยการศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการสหกรณ์ที่ ๑๔	คณะทำงาน
๑๔. น.ส.กุลยา ทองเพชร	ผู้อำนวยการศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการสหกรณ์ที่ ๑๕	คณะทำงาน
๑๕. น.ส.สุพา ปิยะเขตร	ผู้อำนวยการศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการสหกรณ์ที่ ๑๖	คณะทำงาน
๑๖. นายกุลลาภ สภาพันธ์	ผู้อำนวยการศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการสหกรณ์ที่ ๑๗	คณะทำงาน
๑๗. น.ส.วิลาวัลย์ แก้วเกาะสะบ้า	ผู้อำนวยการศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการสหกรณ์ที่ ๑๘	คณะทำงาน
๑๘. น.ส.ก้อย ยศเจริญ	ผู้อำนวยการศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการสหกรณ์ที่ ๑๙	คณะทำงาน
๑๙. น.ส.สุกัญญา เผ่าวงศ์	นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการพิเศษ	เลขานุการและคณะทำงาน
	นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ	

๒. คณะ ...

๒. คณะทำงานด้านวิชาการ มีหน้าที่ในการประเมินผลโครงการ สรุปประเด็นเนื้อหาสาระสำคัญแต่ละวิชา สรุปประเด็นนโยบายผู้บริหาร ปฏิบัติงานร่วมกับคณะทำงานทุกคณะ และปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย เพื่อให้โครงการบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะทำงานประกอบด้วย

๑. น.ส.ณัชชา แสงอรุณ	ผู้อำนวยการกลุ่มแผนพัฒนาการถ่ายทอดเทคโนโลยีการสหกรณ์	ประธานคณะทำงาน
๒. นายสินอุดม ศรียุบล	นักวิชาการสหกรณ์ชำนาญการพิเศษ ศูนย์ฯ ๒	คณะทำงาน
๓. น.ส.รัชดาภรณ์ สืบวงศ์	นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ	คณะทำงาน
๔. น.ส.ปณมาภรณ์ ณ เชียงใหม่	นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ	คณะทำงาน
๕. น.ส.ศุภมาส กิตติอธิภ	นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ	คณะทำงานและเลขานุการ

๓. คณะทำงานจัดงานเลี้ยงมุขิตาจิตผู้เกษียณอายุราชการ มีหน้าที่ประสานงาน กำหนดรูปแบบการจัดงาน กิจกรรมการแสดงบนเวที รวมทั้งปฏิบัติงานร่วมกับคณะทำงานทุกคณะ และปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย เพื่อให้โครงการบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะทำงานประกอบด้วย

๑. น.ส.จิราภรณ์ คำบาง	ผู้อำนวยการศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการสหกรณ์ที่ ๑๙	ประธานคณะทำงาน
๒. น.ส.มะยรี คำภาศรี	ผู้อำนวยการศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการสหกรณ์ที่ ๘	คณะทำงาน
๓. นายต้นตระกูล กันทะเรือน	ผู้อำนวยการศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการสหกรณ์ที่ ๑๑	คณะทำงาน
๔. น.ส.สุนทรี แสงจันทร์	นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการพิเศษ ศูนย์ฯ ๑๘	คณะทำงาน
๕. นายอนุรักษ์ ศรีกระสัง	นักทรัพยากรบุคคลปฏิบัติการ	คณะทำงาน
๖. น.ส.ชนวนี อามาศย์ทัศน์	นักทรัพยากรบุคคลปฏิบัติการ ศูนย์ฯ ๓	คณะทำงาน
๗. น.ส.สุรัสวดี พันธุ์สุข	นักทรัพยากรบุคคล ศูนย์ฯ ๔	คณะทำงาน
๘. น.ส.ธัญสิริ วัชรเจตย์	นักทรัพยากรบุคคลปฏิบัติการ ศูนย์ฯ ๕	คณะทำงาน
๙. น.ส.บุณทริก พรหมทา	นักทรัพยากรบุคคลปฏิบัติการ ศูนย์ฯ ๗	คณะทำงาน
๑๐. น.ส.นรินทร์ วรรณภีระ	นักทรัพยากรบุคคลปฏิบัติการ ศูนย์ฯ ๘	คณะทำงาน
๑๑. น.ส.สุพัตรา มุมิ	นักทรัพยากรบุคคลปฏิบัติการ ศูนย์ฯ ๑๑	คณะทำงาน
๑๒. น.ส.สุภาภรณ์ เมฆะมัต	นักทรัพยากรบุคคลปฏิบัติการ ศูนย์ฯ ๑๓	คณะทำงาน
๑๓. น.ส.ธราทิพย์ พุกหมัด	นักทรัพยากรบุคคลปฏิบัติการ ศูนย์ฯ ๑๔	คณะทำงาน
๑๔. น.ส.ชุติมา เหล่าคำ	นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ ศูนย์ฯ ๑๖	คณะทำงาน
๑๕. น.ส.ปจวีรียา สังวาลเพชร	นักทรัพยากรบุคคลปฏิบัติการ ศูนย์ฯ ๑๖	คณะทำงาน
๑๖. นายพิเชฐ นิลวานิช	นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ ศูนย์ฯ ๑๘	คณะทำงาน
๑๗. น.ส.ชนาพร จันทร์ขุนนา	นักทรัพยากรบุคคลปฏิบัติการ ศูนย์ฯ ๑๘	คณะทำงาน
๑๘. น.ส.สุทธาทิพย์ ธรรมชาติ	นักทรัพยากรบุคคล ศูนย์ฯ ๑๘	คณะทำงาน
๑๙. นายณรงค์พิสิษฐ์ วรวิวัฒน์	นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ ศูนย์ฯ ๑๙	คณะทำงาน
๒๐. น.ส.รัชชดา ฤกษ์พุดิ	นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ	คณะทำงานและเลขานุการ

๔. คณะทำงานด้านต้อนรับแขกผู้มีเกียรติ (VIP) ที่มาร่วมงาน มีหน้าที่ต้อนรับแขกผู้มีเกียรติที่มาร่วมงาน เชิญแขกผู้มีเกียรตินั่งประจำที่ได้จัดเตรียมไว้ ดูแลความเรียบร้อย และอำนวยความสะดวกด้านต่าง ๆ จัดอาหารและเครื่องดื่ม VIP ตลอดงาน รวมทั้งปฏิบัติงานร่วมกับคณะทำงานทุกคณะ และปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย เพื่อให้โครงการบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะทำงานประกอบด้วย

๑. น.ส.วิลาวัลย์ แก้วเกาะสะบ้า	ผู้อำนวยการศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการสหกรณ์ที่ ๒๐	ประธานคณะทำงาน
๒. น.ส.อัญญา เสี่ยงเพราะ	นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการพิเศษ ศูนย์ฯ ๔	คณะทำงาน
๓. นายอมรพงศ์ ยอดพริ้ง	นักทรัพยากรบุคคลปฏิบัติการ ศูนย์ฯ ๓	คณะทำงาน
๔. นายภฤตวิชัย ปิรมโพบูลย์	นักทรัพยากรบุคคลปฏิบัติการ ศูนย์ฯ ๓	คณะทำงาน

๕. น.ส.ต้องลด ...

๕. น.ส.ต้องลด นาคคล้าย	นักทรัพยากรบุคคลปฏิบัติการ ศูนย์ฯ ๔	คณะทำงาน
๖. น.ส.กนกลักษณ์ ประเสริฐศรี	นักทรัพยากรบุคคลปฏิบัติการ ศูนย์ฯ ๗	คณะทำงาน
๗. น.ส.ศิริพรรณ จันทร์สามารถ	นักทรัพยากรบุคคลปฏิบัติการ ศูนย์ฯ ๘	คณะทำงาน
๘. น.ส.พชรพรรณ ภูเทษ	นักทรัพยากรบุคคลปฏิบัติการ ศูนย์ฯ ๑๓	คณะทำงาน
๙. น.ส.โชติกา ประทุม	นักทรัพยากรบุคคลปฏิบัติการ ศูนย์ฯ ๑๓	คณะทำงาน
๑๐. น.ส.มัทธมา เคนพิทักษ์	นักทรัพยากรบุคคลปฏิบัติการ ศูนย์ฯ ๑๖	คณะทำงาน
๑๑. น.ส.นิชากร บูลพิภพอนันต์	นักทรัพยากรบุคคลปฏิบัติการ	คณะทำงาน
๑๒. น.ส.ก้อย ยศเจริญ	นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการพิเศษ	คณะทำงานและเลขานุการ

๕. คณะทำงานการจัดที่พักและการเงิน มีหน้าที่การบริหารห้องพัก มอบกุญแจห้องพัก ตามที่จับคู่ห้องพัก บันทึกการเข้าห้องพัก การประสานงาน การชี้แจง การอำนวยความสะดวกในการเข้าพัก รวมทั้งการปฏิบัติงานร่วมกับคณะทำงานทุกคณะ และปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย เพื่อให้โครงการบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะทำงานประกอบด้วย

๑. น.ส.ณัฏชา แสงอรุณ	ผู้อำนวยการกลุ่มแผนพัฒนาการถ่ายทอดเทคโนโลยีการสหกรณ์	ประธานคณะทำงาน
๒. นางวาสนา พักตรพันธ์านนท์	นักจัดการงานทั่วไปชำนาญการ	คณะทำงาน
๓. น.ส.ฐิติกร เพียรหาผล	นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ	คณะทำงาน
๔. น.ส.สุปราณี เชื้อนวัน	นักจัดการงานทั่วไปชำนาญการ	คณะทำงาน
๕. น.ส.ประนอม หมิทอง	นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ	คณะทำงานและเลขานุการ

๖. คณะทำงาน ห้องเกียณเปี่ยมสุข มีหน้าที่ต้อนรับผู้เกษียณอายุราชการ แนะนำสวัสดิการต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง หลังเกษียณอายุราชการ โดยประสานงานกับ กองคลัง กองการเจ้าหน้าที่ สหกรณ์ ข้าราชการสหกรณ์ จำกัด และชมรมข้าราชการอาวุโสกรมส่งเสริมสหกรณ์ และปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย เพื่อให้โครงการบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะทำงานประกอบด้วย

๑. น.ส.พัสดารณณ์ โคมแก้ว	ผู้อำนวยการศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการสหกรณ์ที่ ๑	ประธาน คณะทำงาน
๒. น.ส.กัญญาวิรุ วังษ์บำรุง	นักทรัพยากรบุคคลปฏิบัติการ ศูนย์ฯ ๑	คณะทำงาน
๓. น.ส.ปานฟ้า พรหมแก้ว	นักทรัพยากรบุคคลปฏิบัติการ ศูนย์ฯ ๑	คณะทำงาน
๔. นายธนภัทร วรรมทวี	นักทรัพยากรบุคคล ศูนย์ฯ ๑	คณะทำงานและเลขานุการ

๗. คณะทำงานด้านการรับลงทะเบียนและดูแลอาหาร มีหน้าที่รับลงทะเบียน ตรวจสอบความถูกต้องของเอกสารการลงทะเบียนตามแบบฟอร์มให้ถูกต้องครบถ้วน ประสานงานเพื่อการแก้ไขให้เอกสารการลงทะเบียนมีความสมบูรณ์ ถูกต้อง มอบวัสดุ เอกสาร กำหนดการ แก้วลงทะเบียน ให้คำแนะนำกำหนดการปฐมนิเทศ ประสานเจ้าหน้าที่เพื่อแก้ไขป้ายชื่อ เอกสารดูแลการรับประทานอาหาร อาหารอิสลาม อาหารสำหรับแขก VIP อาหารว่างและเครื่องดื่ม และปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย เพื่อให้โครงการบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะทำงานประกอบด้วย

๑. นางวาสนา พักตรพันธ์านนท์	นักจัดการงานทั่วไปชำนาญการ	ประธานคณะทำงาน
๒. น.ส.จารุวรรณ อนันตโชติ	นักทรัพยากรบุคคลปฏิบัติการ	คณะทำงาน
๓. น.ส.ดวงพร ศรีทะรัญ	เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน	คณะทำงาน
๔. นางสุนิดา พลอยสมบูรณ์	นักทรัพยากรบุคคล	คณะทำงาน
๕. นายปิยวิทย์ ภูมิศิลป์	เจ้าพนักงานธุรการ	คณะทำงาน
๖. น.ส.สุปราณี เชื้อนวัน	นักจัดการงานทั่วไปชำนาญการ	คณะทำงานและเลขานุการ

๘. ด้านการ ...

-๔-

๘. ด้านการประชาสัมพันธ์การจัดสถานที่และตกแต่งเวที และโสตทัศนูปกรณ์ มีหน้าที่ในการประสานงานวางแผน กำหนดรูปแบบการประชาสัมพันธ์การพิจารณาสื่อประชาสัมพันธ์ ดำเนินการประชาสัมพันธ์ กำหนดรูปแบบการจัดสถานที่และตกแต่งเวทีการสัมมนา งานเลี้ยงมุติดาจิต ผู้เกษียณอายุราชการ วางแผน กำหนดรูปแบบการใช้โสตทัศนูปกรณ์ต่างๆ ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว การบันทึกเสียง ระบบภาพ และการดำเนินการด้านโสตทัศนูปกรณ์ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของโครงการตลอดโครงการสัมมนา รวมทั้งการปฏิบัติงานร่วมกับคณะทำงานทุกคณะ และปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย เพื่อให้โครงการบรรลุตามวัตถุประสงค์ ประกอบด้วย

นางสรินนา อ้นบุตร ผู้อำนวยการกลุ่มเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ ประธานคณะทำงาน

๑. ทีมนิทรรศการ

๑. นายอนันต์ จันทรังษี	เจ้าพนักงานโสตทัศนศึกษาอาวุโส	คณะทำงาน
๒. น.ส.ชฎาภรณ์ ปานนาค	นายช่างพิมพ์ชำนาญงาน	คณะทำงาน
๓. นายดำรงค์ ร่อนลอยหา	นายช่างศิลป์ชำนาญงาน	คณะทำงาน
๔. นายไพลิน กลิ่นน้อย	เจ้าพนักงานโสตทัศนศึกษาปฏิบัติงาน	คณะทำงาน
๕. นายชัชวาลย์ ทราวยิเชียร	นายช่างศิลป์ปฏิบัติงาน	คณะทำงาน
๖. นายณัฐพล เจริญสกุล	นักวิชาการออกแบบผลิตภัณฑ์	คณะทำงาน
๗. นายวัชรพล ชื่นทน	นักวิชาการเผยแพร่	คณะทำงาน

๒. ทีมผลิตสื่อ

๑. น.ส.สุมาลี สุทธิกาญจนพันธุ์	นายช่างพิมพ์ชำนาญงาน	คณะทำงาน
๒. น.ส.ตุลย์ธิดา เราเจริญ	นักวิชาการเผยแพร่ปฏิบัติการ	คณะทำงาน
๓. น.ส.กรรณิการ์ ปิ่นปาน	นักวิชาการเผยแพร่ปฏิบัติการ	คณะทำงาน
๔. น.ส.มุกกรวี ศรีใหญ่	นักวิชาการเผยแพร่ปฏิบัติการ	คณะทำงาน
๕. น.ส.พัชรลิตา อมรจิรชุตินันท์	นักวิชาการเผยแพร่ปฏิบัติการ	คณะทำงาน
๖. น.ส.พิชญภา อินทรวิจิตร	นักวิชาการเผยแพร่ปฏิบัติการ	คณะทำงาน

๓. ทีมโสตทัศนศึกษา

๑. นายจิราพันธ์ บุญมาวงศ์	นายช่างภาพชำนาญงาน	คณะทำงาน
๒. นายณัฐนันท์ เวสประศาสตร์	เจ้าพนักงานโสตทัศนศึกษาชำนาญงาน	คณะทำงาน
๓. นายวรวิทย์ อินตรา	นักวิชาการโสตทัศนศึกษาปฏิบัติการ	คณะทำงาน
๔. นายศุภรัช แก้วกล้า	นักวิชาการเผยแพร่	คณะทำงาน
๕. นายภาสกร บำรุง	เจ้าพนักงานโสตทัศนศึกษา	คณะทำงาน
๖. นายปรัชญา เพชรรัตน์	เจ้าพนักงานโสตทัศนศึกษา	คณะทำงาน

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๓๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๘

(นายพิษณุ พินรอด)

ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยีการสหกรณ์.

